

Nawae Najam **kêtôm** **JOAN KETO**

Nawae Najam kêtôm Joan Keto nec gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Bin ênêc tenjen to tenjenja en, tañ “kêtu ñamalac mêngêmoa nom gêwiñ aêac”. Teto Nawae Najam ñam buku tau gêwa sa gebe Lau tê sêsam-sêsam nê, sêkên êwiñ Jesu gebe Kilisi tau, tañ Anôtô gêjac mata en nañ, Anôtônê Latu tau ma lau, tañ sêkên êwiñ en oc sêngôn maten jali nañ (20:31).

Joan Gêjac m nê Nawae Najam gêwa Jesu sa gebe Anôtônê Bin Tau ênêc tenjen to tenjenja, tañ ñaê lulu sêkwa taunjen. En keto gêñtalô ñagêdô, tañ sêwaka Jesu sa gebe Kilisi, tañ Anôtô gêjac mata nañ, to Anôtônê Latu en. Go keto gêñtalô ñabingalôm, tañ gêwa bin nañ Anôtô geoc lasê ña gêñtalô tau nañ, ñam sa. Buku ñasêbu tonan gêjac ñagêdô sêkên gêwiñ Jesu to tédaguc en ñamiñ, mago ñagêdô sêli taun sa gêdên en ma sêjac jao taun e sêkên gêwiñ en atom. Jesu to nê ñacsenomi sêbiñ taun tôñ ñañêngosu, tec kêtu awê gêdên gêbêc, tañ sêkôc en tôñ nañ, ma kêpi bin, tañ en kêkên puc to gêjac êsêac têntac tôñ gêdên tañ ñacjo sêjac en kêpi ka ñanoc kêdabiñ nañ. Joan keto bin tonan gêc môlêlatu 13-17. Go sêkôc Jesu tôñ to sêmêtôc ênê bin ma sêjac en kêpi ka e gêdi sa to jageoc tau lasê gêdên nê ñacsenomi ñamiñ nañ, teto gêc môkêlatu ñamuña.

Joan tec kêwaka bin tonec sa gêc awêgen gebe Dangôn maten jali ñam kêsêp Kilisigen. Anôtô gêsun moasin ñanô gêdên ñamalac sêkôc ñaômagen. Moasin tau en galocgen gêjac m ma kêkên lau,

tañ sêkêñ gêwiñ Jesu gebe intêna to biññanô ma danjon maten jali ñamôkê en nan ñawae (14:6). Go Joanê biñ taujala ten tonec gebe gê dôñ gêñ ñanô undambêña kêpi ñamalacnêñ gêñ kêtôm bêcgeñña amboac bu to mo ma ñawê to gejobwaga to nê domba ma wainmôkê to ñañanô.

Ñadênanj

1. Biñandanj 1:1-18
2. Ñackêsagu Joan ma Jesunê ñacsenomi ñamataña 1:19-51
3. Jesu kêkôc nê sakinj sa gêjam mêtê lau gêmoa awêgeñ 2:1-12:50
4. Jesunê bêc ñamuña anja Jerusalem to malac, tañ gêc malac tau ñagala nan 13:1-19:42
5. Apômtau gêdi sa anjanaccmatênêñ ma geoc tau lasê 20:1-31
6. Ñatêkku gebe Apômtau geoc tau lasê anja Galilaia gêwiñ 21:1-25

Biñ dangônj maten jaliña

¹ Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nan Biñ tau gêmoa. Biñ tau tonan gêmoa jagêwiñ Anôtôgeñ, ma Biñ tau nan Anôtô tau. ² Anôtô kêkêñ undambê to nom atomgeñ nan Biñ tau gêmoa jagêwiñ Anôtôgeñ. ³ Anôtô kêkêñ gêñ samob ña engeñ. En kêkêñ gêñ ten ña en masi nec atom. ⁴ Maten jali ñam gêc Biñ tau ma maten jali tau tonan kêtû ñamalacnêñ ñawê. ⁵ Ñawê tau tec mênkêpô ñakesec, mago ñakesec gêjam auc atom.

⁶ Anôtô kêsakinj ñamalac ten, nê ñaê Joan. ⁷ En gêmênj gebe êwa Biñ sa, gebe êwa ñawê tau ñam sa, gebe ñamalac samob sêñô ênê biñ ma sêkêñ êwiñ.

⁸ Nac tau tonan njawê tau en atom, gêmênj gebe êwa njawê nam sagenj.

⁹ Njawê nanô tau tonec mênkêsêp nom e kêpô namalac samob. ¹⁰ Enj gêmoa nom ma Anôtô kékênj nom na enj, mago lau nomna sêjala enj atom. ¹¹ Enj gêmênj tau nê gamênj, mago nê lau sêkôc enj sa atom. ¹² Lau tanj sêkôc enj sa to sêkênj gêwiñ enj nanj, tec kékênj naclai gédênj êsêac gebe têtû Anôtônê napanê. ¹³ Êsêacnênj nam kêsêp dec to têntac kékac ma nac tenj kêka lasênja atom. Nênj nam jakêsêp Anôtôgenj.

¹⁴ Binj tau kêtû namalac mênjgêmoa gêwiñ aêac. Ma aêac talic ênê njawasi, tanj moasiñ to binjanô gêjam enj auc nanj, ma njawasi tau kêtôm Tama kékênj gédênj Latu tagenj. ¹⁵ Joanj gêwa enj nam sa kékac awa sagenj gebe “Nac tau, nanj kasôm ênê binj gebe ‘nac tanj êndanjuc aê êmênj nanj, gêmuj aê gebe enj kêtû aênjoc namata.’”

¹⁶ Aêac samob takôc moasiñ to moasiñ anja gênj, tanj gêjam enj auc samucgenj nanjoc. ¹⁷ Anôtô kékênj binjsu gédênj Mose kêsôm lasê, ma moasiñ to binjanô kêsa anja Jesu Kilisi nê. ¹⁸ Namalac tenj gêlic Anôtô atomanô, Anôtônê Latu tagenj, tanj gênjônj Tama labum nanj, gêwa enj nam sa.

Nackêsagu Joanj gêjam mêtê

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Juda sêsakinj lau dabunwaga to Lewinê wakuc anja Jerusalem dédênj Joanj sêja gebe têtû kênac enj gebe “Aôm asa.” Ma Joanj gêwa binj amboac tonec sa ²⁰ ma kêsôm lasê to gêsanj binj tenj auc atom, kêsôm lasêgenj gebe “Aê Kilisi tau atom.” ²¹ Tec êsêac têtû kênac enj gebe “Amboac ondoc, aôm Elia me.” Ma enj kêsôm gebe “Aê enj atom.” Tec têtû kênac enj gebe

“Aôm oc propete tau me.” Tec enj gêjô êsêac awen gebe “Masi.” ²² Go têtü kênac enj gebe “Aôm asa. Ôsôm acgom gebe awa biñ sa êndênj lau, tañ sêsakiñ aêac nañ. Aôm taôm ôwa taôm sa acgom.” ²³ Tec enj kêsôm gebe

“Aê ñac tenj awa, tañ gêmôêc gêmôa gamênj sawa gebe ‘Amansañ Apômtaunê intêna’ amboac propete Jesaia kêsôm.”

²⁴ Go lau, tañ Parisai sêsakiñ êsêac nañ, ²⁵ têtü kênac enj gebe “Aôm Kilisi tau atom ma aôm Elia atom, ma aôm propete tau atom, mago amboac ondoc tec kôsagu lau.” ²⁶ Tec Joan gêjô êsêac awen gebe “Aê tec kasagu lau ña bugenj, ma ñac tau, nañ amac ajala enj atom nañ, tec wackêkô amac ñalunjenj. ²⁷ Enj kédaguc aê gêmênj, ma aê katôm gebe janac pêla ênê atapa ñalêkônj atom.” ²⁸ Biñ tonañ kêsä Betania, nañ gêc Jordan ñamakenj ônêña, gamênj tañ Joan kêsagu lau gêmôa nañ.

Anôtônê domba

²⁹ Nagelenj Joan gêlic Jesu gêdênj enj gêmênj ma kêsôm gebe “Kec, nê Anôtônê domba, tañ kêsip ñamalacnênj sec su nañ, tau tônê. ³⁰ Ñac tau, tañ ñawa enj sa gebe ‘Ñac tenj êndanjuc aê êmênj, nañ gêmunj aê gebe enj kêtü aênjoc ñamata.’ ³¹ Aê tec kajala enj kwananjenj atom, mago Anôtô gebe lau Israel sêlic enj, tec aê mênkasagu lau ña bugenj.” ³² Joan gêwa biñ ñagêdô sa gebe “Aê galic Ñalau kêsêp anja undambê amboac balôsi mênjgêmôa gêwinj enj. ³³ Aê tauc tec kajala enj kwananjenj atom. Mago ñac, tañ kêsakiñ aê gamênj gebe jansañgu lau ña bu nañ, kêsôm gêdênj aê gebe ‘Aôm oc ôlic Ñalau êsêp mênjêmoa êwinj ñac tenj. Ma ñac tau tonañ oc

ênsanġu lau ŋa Nalau Dabuŋ.’ ³⁴ Biŋ tonanġ aê galic, tec gawa sa gebe Anôtônê Latu enġ.”

Jesunê ŋacsenġomi ŋamataŋa

³⁵ Nagelenġ ma Joan to nê ŋacsenġomi luagêc sêmu jasêkô kêtiam ³⁶ e Joan mataanô gêlic Jesu kêsêlêŋ gêmêŋ ma kêsôm gebe “Kec, nê Anôtônê domba.” ³⁷ Ŋacsenġomagêc tau sêŋô enġ kêsôm biŋ tonanġ, tec têdaguc Jesu sêja. ³⁸ Jesu kêsa tau ôkwi e gêlic êsêagêc têdaguc enġ ma kêtû kênac êsêagêc gebe “Amagêc asôm asagenġ.” Ma êsêagêc sêjô enġ awa gebe “Rabi” (tanam ôkwi gebe Mêtêmôkê), “aôm gôêc ondoc.” ³⁹ Ma enġ kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Amêŋ, mênġalic.” Tec êsêagêc sêja sêlic gamêŋ, taŋ enġ gêc nanġ, ma gêdêŋ bêc tonanġ agêc sêmoa sêwiŋ enġ. Ma biŋ tonanġ gêdêŋ oc gebeŋ kwalamġenġ.

⁴⁰ Ŋaclagêc taŋ sêŋô Joanġ kêsôm biŋ tau e agêc têdaguc Jesu sêja nanġ, nêŋ ŋac teŋ tec Simon Petere lasi Andrea. ⁴¹ Ŋac tau kêtap têwa Simon sa kêtû ŋamata ma kêsôm gêdêŋ enġ gebe “Aêagêc atap Mesia tau sa” (tanam ôkwi gebe Kilisi). ⁴² Go gêwê têwa gêdêŋ Jesu gêja. Jesu mata gê enġ ma kêsôm gebe “Aôm Joanġ latu Simon, tasam aôm gebe Kêpa acgom” (tanam ôkwi gebe Petere).

Jesu kêkalem Pilip agêc Natanael

⁴³ Nagelenġ Jesu gebe êna Galilaia e gêdac Pilip ma kêsôm gêdêŋ enġ gebe “Ôndanġuc aê.” ⁴⁴ Ma Pilip tau anġa Andrea agêc Petere nêŋ malac Bet-saida. ⁴⁵ Pilip gêdac Natanael ma kêsôm gêdêŋ enġ gebe “Ŋac taŋ Mose keto biŋ kêpi enġ gêc biŋsu to propete teto nanġ, aêac atap enġ sêŋac. Enġ Josep latu Jesu anġa Nasaret.” ⁴⁶ Ma Natanael kêsôm

gêdêñ enj gebe “Gêñ ñajam tenj oc mênjêsa Nasaret me.” Tec Pilip kêsôm gêdêñ enj gebe “Ômôênj ôlic.”
 47 Jesu gêlic Nata nael gêdêñ enj gêja ma kêsôm kêpi enj gebe “Kec, Israel ñanô enj, biñdansañ tenj gêc ênê ñalêlôm atom.” 48 Natanael kêtú kênac enj gebe “Gôlic aê anja ondoc.” Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Pilip gêmôêc aôm atomgenj, ma aê galic aôm kôkô jambô ñalabu.” 49 Ma Natanael gêjô enj awa gebe “Mêtêmôkê, Anôtônê Latu aôm, Israelnêñ kinj aômgor.” 50 Go Jesu gêjô enj awa gebe “Aê kasôm gêdêñ aôm gebe Galic aôm kôkô jambô ñalabu, tec kôkênj gêwiñj aê nec me. Aôm oc ôlic ñanô ñagêdô êlêlêc gêñ tonañ su.” 51 Ma kêsôm gêdêñ enj gebe “Biññanô, aê jasôm tobiññanôgenj êndêñ amac gebe Amac oc alic undambê êña ma Anôtônê anjela sêpi sêsêp dêndêñ Namalacnê Latu.” * sêjam ñaê Petere ôkwi kesep taunj awenj gebe Kêpa. 1

2

Senj awê to ñac ñamoasinj anja Kana

1 Nábêc kêtú télêac, go sêsi awê anja Kana Galiliana ma Jesu têna gêmôa gêwiñj. 2 Ma sêkênj jaenj gêdêñ Jesu to nê ñacsenjomi gêja amboac tonañ gebe sêniñ moasinj sêwiñj. 3 Wain kêpa, tec Jesu têna kêsôm gêdêñ enj gebe “Êsêacnêñ wain masi.” 4 Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Awê, aêagêcnêñ asagenj ñagêdô gadêñ taunj. Nôc nôc mênjêsa atom tagenj.” 5 Go têna kêsôm gêdêñ sakinjwaga gebe “Enj embe êsôm biñ tenj êndêñ amac, nañ anjôm.” 6 Lau tau nêñ kupoc buña 6 kêkô kêtôm Judanêñ biñ sêkwasiñ

* **1:51:** Nae Kepa to ñae Petere ñam tagenj gebe poc. Lau Juda

taunj têtû selecņa. Ku tau tagen ɲalêlôm kêtôm sêsêwa bu bakep luagêc me têlêac êsêpņa. ⁷ Tec Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Asunj bu êsêp ku tonanj e mênjêc.” Tec êsêac sêsunj bu kêsêp e mênjêc poap tagenj. ⁸ Go kêsôm gêdênj êsêac gebe “Galoc akati ma akôc andênj Ɗac-kêsaê-gênwaga ana.” Tec êsêac sêkôc sêja. ⁹ Ɗac-kêsaê-gênwaga kêsâe e gêlic bu kêtû wain ma gêjam kauc ɲam. Tagenj sakinwaga, tañ sêsunj bu tau nanj, tec sêjalagac. Go gêmôêc ɲac-gêjam-awêwaga ¹⁰ mênjkêsôm gêdênj enj gebe “Lau samob sêkênj wain ɲajam lau sênôm gêmunj e kêtôm, go sêkênj wain ɲaôma kêdaguc. Ma aôm kôgaminj wain ɲajam e galoc, go kôkênj.”

¹¹ Jesu gêjac m nê gênjalô kêpi gênj tonanj anja Kana Galilaijanja ma geoc nê ɲawasi lasê, ma nê ɲacseɲomi sêkênj gêmunj enj.

¹² Gêgôm gênj tonanj su, go agêc têna ma lasii to nê ɲacseɲomi sêsêp Kapanaum sêja jasêmoa tonanj bec ɲagêdô.

*Jesu kêjanda têtulu-gênwaga anja lôm dabunj
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46)*

¹³ Judanênj Pasa kêdabinj, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja. ¹⁴ Anja lôm dabunj enj kêtap sa gebe lau sejonj bulimakao to domba ma balôsi gebe lau sênam ôli, ma sêjô-monewaga sênjônj sêmunj. ¹⁵ Tec gêjam lêpoa kêtû bôcômbinj ma kêjanda êsêac samob to nênj domba ma bulimakao anja lôm dabunj sêsa awê sêja. Go kêsêwa sêjô-monewaga nênj mone sinj ma kêtinj tebo pinjonj. ¹⁶ Ma kêsôm gêdênj lau-têtulu-balôsiwaga gebe “Akôc gênj tau sa êsa awê êna. Anjôm Tamocnê andu Êtu andu sênam ôli gênjja

atom.” ¹⁷ Ma nê nacsenomi taêñ gêjam biñ, tañ teto gêc nañ gebe “Gaim tauc su katu nêmanduña.”

¹⁸ Tec Juda têtû kênac enj gebe “Aôm gôgôm gêñ amboac tonañ, nañ ôwa taôm sa ña gêñtalô ondoc êndêñ aêac.” ¹⁹ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Embe anseñ lôm dabuñ tonec su ma oc jakwê sa êtôm bêc têtêac êtiam.” ²⁰ Tec Juda sêsôm gebe “Lôm dabuñ tecenec sêkwê sêmoa e jala 46 gêjaña, ma aôm tonañ gobe ôkwê sa êtôm bêc têtêac me.” ²¹ Jesu kêsôm biñ lôm dabuñña tonañ kêpi tau ôli. ²² Gêdêñ tañ Anôtô gêñu Jesu sa anga ñacmatênêñ nañ, nê nacsenomi taêñ gêjam ênê biñ tau tonañ ma sêkêñ gêwiñ biñ, tañ teto gêc to biñ Jesu kêsôm nañ.

Jesu kêjala lau samob

²³ Jesu gêmoa Jerusalem gêdêñ omsêga Pasa ma gêgôm gêñtalô lau taêsam sêlic, tec sêkêñ gêwiñ ênê ñaê. ²⁴ Mago Jesu kêkêñ tau pañ-pañ gêdêñ êsêac atom, gebe kêjala êsêac samob, ²⁵ ma kêpô lêna lau sêwa ñamalac teñ ñam sa êndêñ enña atom, gebe enj tau kêjala biñ, tañ gêc ñamalacnêñ ñalêlôm nañ.

3

Jesu agec Nikodeme

¹ Parisainêñ ñac teñ gêmoa, nê ñaê Nikodeme. Enj Judanêñ kasêga teñ. ² Ñac tonañ gêdêñ gêbêc gêdêñ Jesu gêja ma kêsôm gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm mêtêmôkê anga Anôtônê tec gômôên, gebe gêñtalô tañ aôm gôgôm nañ, ñamalac teñ oc êngôm êtôm atom, Anôtô êwiñ enj acgom.” ³ Ma Jesu gêjô enj awa gebe “Biññanô, aê jasôm tobiññanôgenj êndêñ aôm gebe Ñamalac teñ embe êtu wakuc atom, oc êtôm gebe êlic Anôtônê gamêñ atom.” ⁴ Go

Nikodeme kêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Ḥamalacanô êtôm gebe êtu wakuc êtiam amboac ondocḡenḡ. Oc êtôm gebe êsêḡ têna têtac lêlôm êtu dim luagêc ma êkôc enḡ êtiam me.” ⁵ Tec Jesu gêjô enḡ awa gebe “Biḡḡanô, aê jasôm tobiḡḡanôḡenḡ êndêḡ aôm gebe Bu to Ḥalau embe êkôc ḡamalac êtu wakuc atom, oc êsô Anôtônê gamêḡ êna atom. ⁶ Gêḡ taḡ ôli kêkôc naḡ ôli, ma gêḡ taḡ Ḥalau kêkôc naḡ ḡalau. ⁷ Ôḡac lêmam atom gebe kasôm gêdêḡ aôm gebe ‘Amac atu wakuc êtiam.’ ⁸ Mu kêsêlêḡ amboac kêsêlêḡ. Aôm gônô ḡakicsêa, mago mu-m to mutêḡôê naḡ gôjam kauc. Lau taḡ Ḥalau kêkôc êsêac naḡ, nêḡ biḡ amboac tonanḡ.” ⁹ Ma Nikodeme gêjô enḡ awa gebe “Biḡ tonanḡ êtu anô amboac ondoc.” ¹⁰ Jesu gêjô enḡ awa gebe “Israelnêḡ mêtêmôkê aôm, mago gôjam kauc biḡ tonec me. ¹¹ Biḡḡanô, aê jasôm tobiḡḡanôḡenḡ êndêḡ aôm gebe Gêḡ taḡ aêac ajala naḡ, tec asôm lasê, ma gêḡ taḡ aêac alic naḡ, tec awa sa. Mago amac akôc aêacma biḡ, taḡ awa sa naḡ, sa atom. ¹² Aê kasôm biḡ nomḡa gêdêḡ amac, mago akêḡ gêwiḡ atom. Ma embe jasôm biḡ undambêḡa êndêḡ amac, oc akêḡ êwiḡ amboac ondoc. ¹³ Ḥamalac teḡ kêḡi undambê gêja atom, ḡac tagenḡ, taḡ kêsêḡ aḡa undambê gêmêḡ naḡḡenḡ. Enḡ Ḥamalacnê Latu tau. ¹⁴ Mose gêjac moac ḡakatu sa aḡa gamêḡ sawa ma oc sênac Ḥamalacnê Latu sa êtôm tônê, ¹⁵ gebe ḡamalac samob, taḡ sêkêḡ gêwiḡ enḡ naḡ, sêḡḡônḡ matenḡ jali teḡḡenḡ.”

¹⁶ Gebe Anôtô têtac gêwiḡ ḡamalac kainḡ teḡ, tec kêkêḡ nê Latu tagenḡ gêmêḡ gebe samob, taḡ sêkêḡ gêwiḡ enḡ naḡ, sênaḡa atom, sêḡḡônḡ matenḡ jali teḡḡenḡ. ¹⁷ Gebe Anôtô kêsakinḡ Latu tagenḡ gêmêḡ

nom, gebe êmêtôc ñamalac atom, gêmênj gebe ênam ñamalac kêsi.

¹⁸ Lau tañ sêkênj gêwiñ eñ nañ, oc êmêtôc êsêac atom. Ma lau tañ sêkênj gêwiñ eñ atom nañ, têtap mêtôc sagac, gebe sêkênj gêwiñ Anôtônê Latu tagenj nê ñaê atom. ¹⁹ Mêtôc tau ñam amboac tonec gebe ñawê gêmênj nom, mago ñamalac têtac gêwiñ ñakesec kêlêlêc ñawê su, gebe sêgôm nêñ secgenj. ²⁰ Lau samob, tañ sêgôm sec nañ, têtac gedec ñawê ma oc nasêô lasê ñawê tau atom, gebe ñawê oc êmbu êsêacnêñ kolenj. ²¹ Ma lau tañ sêgôm biññanô ñanô kêsa nañ, tec oc nasêô lasê ñawê gebe êpô nêñ kolenj e ênêc awê, gebe sêgôm toAnôtôgenj.

Jesu agêc ñackêsagu Joan

²² Biñ tonañ su, go Jesu to nê ñacsenjomi sêja gamênj Judaiaña. Eñ gêmoa gêwiñ êsêac gêmoa tonañ ma kêsagu lau. ²³ Ma Joan kêsagu lau gêmoa Aion, tañ gêc Salim ñagala nañ amboac tonañ gebe bu taêsam kêpoac tônê, tec lau sêja jakêsagu êsêac, ²⁴ gebe gêdênj tonañ sêkênj Joan gêngônj kapoacwalô atomgenj.

²⁵ Joanê ñacsenjomi to ñac Judaña tenj ac sêpa taunj kêtú biñ sêkwasiñ taunj têtú selecña. ²⁶ Go êsêac dêdênj Joan sêja ma sêsôm gêdênj eñ gebe “Mêtêmôkê, ôlic acgom, ñac nañ agêc amoa Jordan ñamakenj ônêña awiñ taôm ma gôwa eñ ñam sa nañ, tec tau kêsagu lau ma samob dêdênj eñ sêja.” ²⁷ Tec Joan gêjô êsêac awenj gebe “Ñamalac tenj tau êkôc gênj tenj êtôm atom, Anôtô êkênj êndênj eñ acgom. ²⁸ Taôm añôgac gebe kasôm gebe ‘Aê Kilisi atom, mago Anôtô kêsakiñ aê gamuñ eñ.’ ²⁹ Ñac

tañ sêsi awê gêjac eñ ñawae nañ, kêtù ñac-ênam-awêwaga. Mago ñac-ênamawêwaga nê ñac, tañ jakêkô ma gêñô eñ nañ, kêtù samuc ñac-ênam-awêwaga nê awa. Ma galoc aê amboac tonañ têtac ñajam kêlêlêc samucgeñ. ³⁰ Eñ êtôp ma aê jamêliñ.”

³¹ Eñ tañ aña lôlôc nañ, kêlêlêc samob su. Eñ tañ nê ñam gêc nom nañ, kêtù gêñ nomña ma kêsôm biñ nomña. Ma eñ tañ aña undambê nañ, kêlêlêc samob su ³² Biñ tañ eñ gêlic to gêñô nañ, tec gêwa sa, mago lau teñ sêkôc ênê biñ sa atom. ³³ Ma lau tañ sêkôc biñ tonañ sa nañ, sêlôc kêtù tòn gebe Anôtô eñ Ñac biññanôña. ³⁴ Ñac tañ Anôtô kêsakiñ eñ nañ, kêsôm Anôtônê biñ, gebe Anôtô kêkêñ Nalau gêdêñ eñ kêtôm dôñgeñ atom, eñ kêsêwageñ. ³⁵ Tama têtac gêwiñ Latu, tec kêkêñ gêñ samob kêsêp eñ lêma. ³⁶ Eñ tañ kêkêñ gêwiñ Latu nañ, êñgôn mata jali teñgeñ. Ma eñ tañ tañapêc gêdêñ Latunê biñ nañ, êlic gamêñ êñgôn mata jaliña atom, gebe Anôtô têtac ñandan giñ eñ tònjac.

4

Jesu agêc awê Samarianja

¹ Jesu kejala gebe Parisai sêñô eñ gêjam lau taêsam ôkwi têtù ñacsenomi to kêsagu lau kêlêlêc Joan ñawae, ² Jesu tau kêsagu lau atom, ênê ñacsenomigeñ sêgôm, ³ tec gêwi Judaia siñ ma gêmu gêja Galilaia kêtiam. ⁴ Gamêñ tonañ ñaintêna tagen kêsâ Samarianageñ gêja. ⁵ Tec eñ kêsêlêñ e gêô lasê malac Samarianja teñ ñaê Sukar gêc kôm, tañ Jakob kêkêñ gêdêñ latu Josep nañ ñagala. ⁶ Ma Jakobnê bumata kêpoc tonañ. Jesu kêsêlêñ e têtewa

gêbac tec gêngôn bumata tau, ma oc amboac kêkô ñalungeñ.

⁷ Go awê teñ anga Samaria kêsâ gêmêñ gebe êtê bu. Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôkêñ bu mênjanôm.” ⁸ Gêdêñ tonañ Jesunê ñacseñomi sêsa malac sêja sebe sênâ òli mo. ⁹ Ma awê Samariaña tonañ kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aôm Juda ma aê awê Samariaña, mago amboac ondoc tec koteñ gebe jakêñ bu aôm ònôm nec.” (Gebe Juda to lau Samaria nêñ biñ gelom tau atom.) ¹⁰ Go Jesu gêjô eñ awa gebe “Aôm embe ôjala gêñ, tañ Anôtô kêkêñ nañ, to ñac tañ kêsôm gêdêñ aôm gebe Ôkêñ bu mênjanôm nañ, go aômgeñ oteñ eñ gebe êkêñ bu mata jaliña êndêñ aôm.” ¹¹ Ma awê kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, aômnêm laclu masi ma bu nec gacgeñ kêsêp gêja su, ma aôm oc ôkôc bu mata jaliña tau anga ondoc. ¹² Aêac tamenî Jakob kêkêñ bumata tonec gêdêñ aêac. Êsêac to latui ma nê bôc sênôm bu tau. Aôm kôlêlêc eñ su me.” ¹³ Go Jesu gêjô eñ awa gebe “Lau samob, nañ sênôm bu tonec, oc êjô êsêac êtiam. ¹⁴ Mago teñ embe ênôm bu, tañ aê oc jakêñ êndêñ eñ nañ, oc bu êjô eñ êtiam atom, êôc eñ tôñ endeñ tôñgeñ. Gebe bu, tañ aê jakêñ êndêñ eñ nañ, êtu bumata êpulu anga ênê ñalêlôm ma êkêñ eñ êngôn mata jali teñgeñ.” ¹⁵ Tec awê tau kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, ôkêñ bu tonañ êndêñ aê acgomman, gebe bu êjô aê êtiam atom ma jamêñ tonec êtu jatê buña êtiam atom.”

¹⁶ Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ôna ômôêc nêm akweñ, agêc amu amêñ tonec.” ¹⁷ Tec awê gêjô eñ awa gebe “Aêñoc akweñ masi.” Go Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Kôsôm jagêdêñ gebe nêm akweñ

masi. ¹⁸ Aôm gôjam ñac lemen ten su, ma ñac, tañ galoc gôjam gômoa nañ, nê m akwen en atom. Tec kôsôm jagêdên.”

¹⁹ Ma awê kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, aê galic aôm propete ten. ²⁰ Aêac tamenj teten mec anga lôc tônê, ma amac tec asôm gebe aten mec ñamala gêc Jerusalem.” ²¹ Go Jesu kêsôm gebe “Awê, ôkên êwiñ aê gebe noc ten oc mênêsa, nañ aten mec êndên Tamoc anga lôc tônê to Jerusalem atom. ²² Amac tonan aten mec gêdên ñac, tañ ajala en sapu nañ, ma aêac tec aten gêdên ñac, tañ ajala en nañ, gebe Anôtô ênam ñamalac kêsî ñamoasin êsa anga Judanên. ²³ Mago noc oc mênêsa, ma noc tau kêdabin su, ma êsêac, tañ teten mec ñanô nañ, oc teten êndên Tamoc tonalau ma tobiññanôgen. Tamoc tec gesom lau, nañ teten mec amboac tonan êndên en. ²⁴ Anôtô en Njalau, ma êsêac, tañ teten mec êndên en nañ, teten tonalau ma tobiññanôgên.” ²⁵ Ma awê kêsôm gêdên en gebe “Aê kajala gebe Mesia, tañ sêsam en sebe Kilisi nañ, oc êmên. Êndên noc êmênña, oc êwa bin samob ñam sa êndên aêac.” ²⁶ Tec Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ñac tau aê, tec kasôm bin gêdên aôm.”

²⁷ Gêdên tonan ênê ñacsenomi sêô lasê e têtakê, gebe gêjam binjalôm gêwiñ awê ten. Mago nê ten kêsôm gebe “Aôm gobe amboac ondoc,” me “Aôm kôsôm asagen gêdên en,” nec atom. ²⁸ Awê tau gedec nê ku kêkô ma gêja malac jakêsôm gêdên lau gebe ²⁹ “Amên alic ñac ten, tê kêsôm ñoc gên, tañ gagôm nañ, samob lasê nê. Oc moae Kilisi tau me.” ³⁰ Tec êsêac sêsa anga malac dêdên en sêja.

³¹ Gêdên ñasawa tonan en ênê ñacsenomi jateten

en gebe “Mêtêmôkê, ôniņ gêņ.” ³² Tec en kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aêņoc mo teņ tec gêc, amac ajala atom.” ³³ Ma ênê ñacseņomi sêsôm gêdêņ taun gebe “Ñac teņ kêkêņ gêņ taniņņa gêdêņ en me.” ³⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aêņoc mo tonec gebe jaņgôm ñac, taņ kêsakiņ aê gamêņ naņ, nê biņ êtu tôņ to janac dabiņ ênê koleņ. ³⁵ Amac asôm gebe ‘Ajôn aclê ênaņa acgom, go tajoņ kôm ñanô sa,’ asôm me masi. Ma aê tec jasôm êndêņ amac gebe Aôc matemanô ña alic gêņ kômņa gebe mo tau ñakwac kêtu sôlôcgac. ³⁶ Ñac-kejoņ-sawaga kêkôc nê ñaôli tec gêmoa ma gêjac ñanô sêņgôn maten jali tengeņņa sa, e ñackêsêgêņwaga agêc ñac-kejoņ-sawaga lulugen têntac ñajam. ³⁷ Biņ tonec biņñanô gebe ñac teņ kêsê ma ñac teņ kejoņ ñanô sa. ³⁸ Aê kasakiņ amac gebe akôc kôm, taņ ajam atom naņ, ñanô sa. Lau teņ gêjam ñakôm su, ma amac akôc êsêac lemeņgêdô su.”

³⁹ Lau Samaria taêsam aņga malac tonan sêkêņ gêwiņ en kêtu biņ, taņ awê kêsôm lasê gêdêņ êsêac naņņa gebe “En kêsôm aêņoc gêņ, taņ gagôm naņ, samob gêdêņ aê.” ⁴⁰ Amboac tonan lau Samaria dêdêņ en sêja ma teten en gebe êmoa êwiņ êsêac. Tec en gêmoa gamêņ tonan kêtôm bêc luagêc. ⁴¹ Lau taêsam kêlêlêc sêkêņ gêwiņ en kêtu en tau nê biņņa, ⁴² ma sêsôm gêdêņ awê tau gebe “Aêac akêņ gêwiņ kêtu aômnmêm biņņagen atom, gebe aêac taun aņô to ajalagac gebe ñac tecenec kêtu ñamalac samob nêņ kêsiwaga biņñanô.”

Jesu gêgôm kiņnê ñacnê latu ôli ñajam kêsâ

⁴³ Bêc luagêc tonan gêjaņa, go Jesu gêdi aņga tonan gêja Galilaia. ⁴⁴ En tau tec kêsôm lasê gebe

“Propete tenj oc tetoc enj sa anja tau nê malac atom.” ⁴⁵ Gêdênj tanj jagêô lasê Galilaia nanj, lau Galilaiana sêkôc enj sa kêtû sêlic gênj samob, tanj gêgôm gêdênj om gêmoa Jerusalem nanja, gebe tanj sêlic om tonanj sêwiñ. ⁴⁶ Amboac tonanj gêmu gêja Kana Galilaiana, tanj gêjam bu ôkwi kêtû wain nanj.

Kiñnê ñac tenj gêmoa Kapanaum, nanj latu gêmac gêc. ⁴⁷ Ñac tau gêñô Jesu anja Judaia gemênj Galilaia ñawae ma gêdênj enj jaketenj enj gebe êsêp êwiñ enj naêngôm ênê latu ôli ñajam êsa, gebe enj awa kêtû dambê. ⁴⁸ Ma Jesu kêsôm gêdênj enj gebe “Amac embe alic gêñtalô to gêñsêga atom, oc akênj êwiñ atom.” ⁴⁹ Tec kiñnê ñac kêsôm gêdênj enj gebe “Apômtau, ôsêp ôwiñ aê ñagaô, gebe ñoc ñapalê oc êmac êndu.” ⁵⁰ Ma Jesu kêsôm gêdênj enj gebe “Ôna, latôm oc êmoa mata jali.” Ñac tau kêkênj gêwiñ binj, tanj Jesu kêsôm gêdênj enj nanj, ma gêja. ⁵¹ Kêsêlênj gêmu kêsêp gêmoa ma nê sakiñwaga sêpuc enj tônia tônia sêja e sêsôm gêdênj enj gebe “Latôm gêmoa mata jali.” ⁵² Enj kêtû kênac ockatu ñasawa, tanj ñac tau ôli kêpôlac tau su nanja gêdênj êsêac e sêsôm gêdênj enj gebe “Gêdênj nôgenj katunj gêmu kêsa ma ôli ñandanj gawi enj sinj.” ⁵³ Ma tama kêjala gebe oc kêtôm tonanj, tec Jesu kêsôm gêdênj enj gebe “Latôm oc êmoa mata jali.” Amboac tonanj êsêac to nê gôlôac samob sêkênj gêwiñ Jesu. ⁵⁴ Gêñtalô tonanj Jesu gêgôm kêtû luagêc gêdênj tanj gêmu anja Judaia gêja Galilaia nanj.

5

Ñac gêmac anja bugêjactorj ôli ñajam kêsa

¹ Tonê su ma Judanêḡ om teḡ kêdabinḡ, tec Jesu kêpi Jerusalem gêja. ² Ma bugêjactonḡ teḡ kêpoac Jerusalem kêsi sacgêdô dombaḡa, sêsam ḡa Ebolai awenḡ gebe Betsada, ma andu sêlêb lemenḡ teḡ kêkô tonanḡ. ³ Lau togêmac taêsam sêc tonanḡ, matenḡpec to maginḡ kêsu ma ḡatêkwa kêtu golonḡ. [Êsêac sêonḡ gebe bu tau ḡakotonḡ-kotonḡ êsa ⁴ gebe Apômtaunê anela teḡ kêsêp bu ḡatonḡ tau jakêjali bu tonanḡ kêsêp ḡasawa elêmê. Bu tonanḡ embe ḡakotonḡkotonḡ êsa ma ḡac teḡ embe êsêp êtu ḡamata, nanḡ oc ôli ḡajam êsa, gebe bu tonanḡ kepenḡ gêmac su palinḡ-palinḡenḡ.] ⁵ ḡac teḡ gêc tonanḡ, nanḡ gêmac gêc e ḡajala kêtôm 38. ⁶ Jesu gêlic ḡac tau gec ma kêjala gebe gêmac tonanḡ gêjam enḡ tôḡ kêtôm têm taêsam su, tec kêtu kênac enḡ gebe “Gobe ôlim ḡajam êsa me masi.” ⁷ Ma ḡac gêmac tau gêjô enḡ awa gebe “Apômtau, bu tonanḡ embe ḡakotonḡ-kotonḡ êsa, nanḡ ḡoc ḡac teḡ gebe êkêḡ aê jasêp bu ḡatonḡ tau jana nanḡ, gêmoa atom. Tauc gabe jana, tec ḡawapac ma lau sêmuḡ aê ḡapanḡ.” ⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêḡ enḡ gebe “Ôndi sa, oc nêḡ mê sa ma ôsêlêḡ,” ⁹ e gacḡenḡ ḡac tau ôli ḡajam kêsa, gêôc nê mê sa ma kêsêlêḡ.

Ma gêḡ tonanḡ gêdêḡ sabat. ¹⁰ Tec Juda sêsôm gêdêḡ ḡac, taḡ ôli ḡajam kêsa nanḡ gebe “Sabat tec gêc, amboac tonanḡ kêtôm atom gebe ôc mê.” ¹¹ Ma enḡ gêjô êsêac awenḡ gebe “ḡac nanḡ gêgôm aê ôlic ḡajam kêsa nanḡ, kêsôm gêdêḡ aê gebe ‘Oc nêḡ mê sa ma ôsêlêḡ.’” ¹² Ma êsêac têtû kênac enḡ gebe “ḡac asa tê kêsôm gêdêḡ aôm gebe ‘Ôc nêḡ mê sa ma ôsêlêḡ.’” ¹³ Mago ḡac taḡ ôli ḡajam kêsa nanḡ, gêjam kauc, gebe lau taêsam sêkac sa sêmoa ma Jesu kêtainḡ tau su anḡa êsêacnêḡ.

14 Tonê su ma Jesu kêtap en sa gêmoa lôm dabun ma kêsôm gêdên en gebe “Ôlic acgom, ôlim njam kêsagac. Amboac tonan òngôm sec êtiam atom, gebe gen ten etap aôm sa êlêlêc gêmunja su atom.”
 15 Go nac tau jakêsôm gêdên Juda gebe “Nac tan gêgôm aê ôlic njam kêsana Jesu.” 16 Amboac tonan Juda sen olin Jesu gebe gêgôm gên amboac tonan gêdên sabet. 17 Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Tamoc gêjam kôm e mêngêdên galoc, ma aê gajam kôm amboac tonan.” 18 Kêtu tonanja Juda dêdib en njanogen sebe sênac en êndu kêtu gêgôm sabet popocnagen atom, kêtu bin, tan en kêsam Anôtô tau gebe Tama ma gêgôm tau kêtôm Anôtô nanja gêwin.

Jesunê naclai nam

19 Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgen êndên amac gebe Latu kêtôm gebe tau êngôm gên ten atom. Gên tan en êlic Tama gêgôm nan, go êngôm êtôm tonan, gebe gên, tan Tama gêgôm nan, Latu gêgôm amboac tonanjen.
 20 Tama têtac gêwin Latu ma kêtôc gên samob, tan en tau gêgôm nan, gêdên en ma oc êtôc kôm êlêlêc tonan su êndên en e amac oc ênac lemem. 21 Tama gênu nacmatê maten jali kêsana. Ma Latu tau ênu êsêac, tan taê ênam nan, maten jali êsana amboac tonanjen. 22 Tama tau oc êmêtôc nac ten atom. En gêwi mêtôc sin samucgen gêdên Latu, 23 gebe njamalac samob tetoc Latu sa êtôm tetoc Tama sa. Ten embe etoc Latu sa atom, nan oc etoc Tama, tan kêsakin en gêmên nan, sa atom amboac tonan.

24 “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgen êndên amac gebe Nac tan gênô noc bin ma kêkên gawin nac, tan

kêsakiñ aê nan, eñ gêngôñ mata jali tengeñ. Ma eñ oc êô lasê mêtôc atom, eñ ança gêmac êndu tau jagelom gêngôñ mata jali. ²⁵ Biñnanô, aê jasôm tobiñnanôgeñ êndêñ amac gebe Noc ten oc mênêsa, ma noc tau kédabiñ su gebe ñacmatê sêñô Anôtônê Latu awa, ma êsêac, tañ sêñô nan, oc sêngôñ materñ jali. ²⁶ Tama mata jali ñam gêc eñ tauña ma kêkêñ Latu mata jali ñam gêc eñ tauña amboac tonangeñ. ²⁷ Ma kêkêñ ñaclai gédêñ eñ gebe êmêtôc ñamalac gebe eñ Ñamalacnê Latu. ²⁸ Anac lememe atom, gebe noc oc mênêsa ma samob, tañ sêc sêô nan, oc sêñô eñ awa ²⁹ ma mênêsêsa. Lau tañ sêgôm geñ ñajam nan, sêndi sa sêngôñ materñ jali. Ma êsêac, tañ sêgôm sec nan, sêndi sa gebe têtap mêtôc sa.

Lau sêwa Jesunê ñam sa

³⁰ “Aê katôm gebe tauc jangôm gêñ ten atom. Aê jamêtôc êtôm ganô. Tec ñoc mêtôc tau jagédêñ gebe gagôm tauc ñoc biñ atom, gagôm ñac, tañ kêsakiñ aê nanengeñ nê biñ.

³¹ “Aê embe jawa tauc ñam sa, oc jawa sa êtôm atom. ³² Ñac ten gêwa aê ñam sa tec gêmoa, ma aê kajala biñ, tañ gêwa sa kêpi aê nan, gebe biñnanô. ³³ Amac tonan asakiñ lau dêdêñ Joan sêja, ma eñ gêwa biñnanô ñam sa, ³⁴ mago biñ, tañ ñamalac sêwa sa nan, aê nec kakôc sa atom, tagen kasôm biñ tau gebe ênam amac kêsi. ³⁵ Joan kêtû ja, nan gelom ñawê kêpô gamêñ nan, ma amac abe atu samuc ênê ñawê têlagen. ³⁶ Ñoc biñ gêwa aê ñam saña kêlêlêc Joanê su, gebe kôm tañ tamoc kêkêñ aê gebe janac dabiñ nan, tec gajam. Ma kôm tau gêwa aêñoc ñam sa gebe Tamoc kêsakiñ aê. ³⁷ Ma Tamoc, tañ kêsakiñ aê nan, gêwa aêñoc ñam sa. Amac anô

ênê awa atom e alic enj lanô atom. ³⁸ Ma ênê binj gêc amacnêm ñalêlôm atom, gebe akêñ gêwiñ ñac, tanj kêsakiñ aê nanj atom. ³⁹ Mêtê tanj teto gêc nanj, amac apuc atu dôbgenj amoa, abe anjônj matem jali tenjenj ñam jakêsêp binj tonanj, ma binj tonanj ñai gêwa aê ñam sagoc. ⁴⁰ Mago amac abe andênj aê amênj akôc matem jali ñam atom.

⁴¹ “Aê jakôc waec anja ñamalacnênj atom. ⁴² Mago aê kajala amac têmtac gêwiñ Anôtôña gêc nêmm ñalêlôm atom. ⁴³ Aê gamênj gajam Tamoc lanô, mago amac akôc aê sa atom. Ñac tenj embe êmênj ênam tau lanô, go akôc enj sa. ⁴⁴ Amac tanj akôc waem anja taôm nêmm ma matem gêdiñ waem anja Anôtô tagenj nê atom nanj, atôm gebe akêñ êwiñ amboac ondoc. ⁴⁵ Taêm ênam gebe aê jandônj amacnêm binj êndênj Tamoc nec atom. Ñac-êndônj-amacnêm-binjwaga gêmoa, enj Mose, tanj akêñ matem enj amoa nanj. ⁴⁶ Embe akêñ êwiñ Mose, oc akêñ êwiñ aê, gebe ñac tônê tê keto binj kêpi aê. ⁴⁷ Ma embe akêñ êwiñ binj, tanj enj keto nanj atom, oc akêñ êwiñ aênoc binj amboac ondoc.”

6

Jesu gêlôm 5,000

(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Tônê su ma Jesu gelom bugêjactonj Galilaijana, tanj sêsam tenj gebe Tiberiana nanj, ñamakenj ônêña gêja. ² Ma lau taêsam têdaguc enj sêja, gebe sêlic gêñtalô, tanj enj gêgôm gêdênj lau gêmac nanj. ³ Jesu kêpi lôc jagêngônj sic gêwiñ nê ñacsenomi. ⁴ Ma Judanênj omsêga Pasa kêdabinj. ⁵ Jesu gêoc mataanô sa e gêlic lau taêsam dêdênj enj, ma kêsôm gêdênj

Pilip gebe “Aêac tanam ôli mo anğa ondoc gebe lau tonec sêniņ.” ⁶ Biņ tonan Jesu kêsôm gebe ênsaê eņ, gebe tau kêjala gêņ, taņ gebe êņgômņa naņ. ⁷ Ma Pilip gêjô eņ awa gebe “Aêac embe tanam ôli mo ņa denari 200 ma mên̄takêņ ņagec-ņagec êndêņ êsêac êndêņ-êndêņgeņ, mago oc êtôm atom.” ⁸ Go ênê ņacseņominêņ teņ, Simon Petere lasi Andrea, kêsôm gadêņ eņ gebe ⁹ “Ñapalê teņ kêkôc mo lemeņ teņ ma i luagêc tec gêmoa, mago gêņ tecenec oc êtôm lau taêsam tonec ņai amboac ondoc.” ¹⁰ Go Jesu kêsôm gebe “Asôm gebe lau sêņgôn sic.” Anğa gamêņ tonan gêgwan taêsam gêc. Amboac tonan lau, taņ sêņgôn sic naņ, amboac 5,000. ¹¹ Go Jesu kêkôc mo ma gêjam danġe, go gêjac sam gêdêņ lau, taņ sêņgôn naņ, ma gêgôm i amboac tonanġe gebe sêniņ êtôm têntac êwiņ. ¹² Seņ e gêôc êsêac tôn, go kêsôm gêdêņ nê ņacseņomi gebe “Anac ņagêdôgêdô sa, gebe teņ ênaņa atom.” ¹³ Mo lemeņ teņġe tecenaņ, mago lau seņ e dedec ņagêdô-gêdô gêcņa, go sêjac sa kêsêp gadob 12 e mênġêc.

¹⁴ Ñamalac sêlic gêņtalô, taņ eņ gêgôm naņ, tec sêsôm gebe “Propete taņ êmêņ nom naņ ņac tau tonec biņņanôgoc.” ¹⁵ Jesu kêjala gebe êsêac sebe sêmêņ sêjaņgo eņ su ma sêkêņ eņ êtu nêņ kiņ, tec kêtain taugêņ gêc kêpi lôc gêja.

*Jesu kêsêlêņ gêmoa ņadembom ņao
(Mat 14:22-23; Mar 6:45-52)*

¹⁶ Kêtula, go nê ņacseņomi sêsêp bugêjacton sêja ¹⁷ e sêpi wan teņ sebe sêlac sêna Kapanaum. Gamêņ ņakesec kêsa su, mago Jesu gêô lasê êsêac atom tagen, ¹⁸ ma mu gêbuc ņatêna e ņadembom secanô. ¹⁹ Sêlac e sêkêņ gamêņ kêtu sêga gêc wanķuņa,

go sêlic Jesu tau kêsêlêñ gêmoa ñadembom ñaôgeñ mênkêdabinj wanj ma têtêc taunj. ²⁰ Tec enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê tau tonec, atêc taôm atom.” ²¹ Êsêac sebe nasêkôc enj êpi wanj, ma eb tagenj wanj kêsô gamêñ, tanj sepeñ nanj.

Jesu kêtú mo ñanô dangônj matenj jalinj

²² Ñagelenj lau, tanj sêmoa bugêjactonj ñamakenj ônêña nanj, sêlic gebe wanj tenj kêpoac sêclunj gêwiñ atom, wanj tagenj, ma Jesu tau gêwiñ nê ñacseñomi gêja atom, nê ñacseñomi taunjenj sêja. ²³ Mago wanj ñagêdô anja Tiberia sêlac e jasêsô gamêñ, tanj Apômtau gêjam danje ma kêkêñ mo êsêac señ nanj ñagala. ²⁴ Gêdêñ tanj lau sêlic Jesu to nê ñacseñomi lanjômê nanj, ac sêpi wanj jasêsôm Jesu anja Kapanau.

²⁵ Êsêac têtáp enj sa gêmoa bu makenj, tec sêsôm gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê, aôm gêdêñ ondóc gômôênj tonec.” ²⁶ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgeñ êndêñ amac gebe Amac asôm aê kêtú alic gêñtalôña atom, ac asôm aê kêtú aenj mo e gêôc amac tôñja. ²⁷ Anjôm mocsac gêñ taniñja, tanj êtu palê nanj atom, mago anjôm mocsac gêñ taniñja, tanj ênêc e êkêñ ñamalac sêñgônj matenj jali tenjenja nanj. Ñamalacnê Latu oc êkêñ gêñ tau êndêñ amac gebe Tama Anôtô gêlôc gêdêñ enj kêtú tôñ sugac.” ²⁸ Ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Aêac anjôm amboac ondóc gebe anam Anôtônê kôm.” ²⁹ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Anôtônê kôm tau tonec gebe akêñ êwiñ ñac, tanj enj kêsakinj nanj.” ³⁰ Ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Aôm ôñgôm gêñtalô ondóc gebe aêac alic ec akêñ êwiñ aôm. Aôm ôñgôm asagenj. ³¹ Tamenj tec señ mana anja gamêñ

sawa kêtôm biñ, tañ teto gêc nañ gebe ‘Eñ kêkêñ mo anğa undambê gêdêñ êsêac señ.’” ³² Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biññanô, aê jasôm tobiññanôgeñ êndêñ amac gebe Mose kêkêñ mo anğa undambê gêdêñ amac atom. Mo ñanô undambêña tonañ Tamoc tau kêkêñ gêdêñ amac, ³³ gebe ñac, tañ anğa undambê kêsêp gêmêñ ma kêkêñ ñamalac sêngôñ maten jali nañ, tec kêtú Anôtônê mo.” ³⁴ Ma êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, ôkêñ mo tonañ êndêñ aêac enden tôngeñman.” ³⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê tauc tec katu mo ñamalac sêmoa maten jaliña tau. Ñac tañ êndêñ aê êmêñ nañ, mo êjô eñ êtiam atom. Ma ñac, tañ êkêñ êwiñ aê nañ, bu êjô eñ êtiam atomanô.

³⁶ “Aê tec kasôm gêdêñ amac su gebe Amac alic aêgac, mago akêñ gêwiñ atom. ³⁷ Gêñ samob, tañ Tamoc kêkêñ gêdêñ aê nañ, oc êndêñ aê êmêñ ma ñac ten embe êndêñ aê êmêñ, oc jamasuc eñ atom. ³⁸ Aê kasêp anğa undambê gamêñ gebe jañgôm tauc ñoc biñ êtu tôn atom, jañgôm ñac-kêsakiñaêwaga nê biñ êtu tôn. ³⁹ Ma ñackêsakiñ-aêwaga tau nê biñ amboac tonec gebe gêñ samob, tañ kêkêñ gêdêñ aêña nañ, janam ñaten sapu atom, jañu samob sêndi sa êndêñ bêc ñamuña. ⁴⁰ Tamocnê biñ tau tonec gebe lau samob, tañ sêlic Latu ma sêkêñ gêwiñ eñ nañ, gêngôñ maten jali tengeñ ma aê êñu êsêac sêndi ña êndêñ bêc ñamuña.”

⁴¹ Juda sêli awen sa kêtú biñ, tañ kêsôm gebe “Aê mo kasêp anğa undambê gamêñ nañña.” ⁴² Ma êsêac sêsôm gebe “Ñac tonec Josep latu Jesu me masi. Têna agêc tama tec tajalagac. Ma amboac ondoc tec galoc eñ kêsôm gebe Aê kasêp anğa un-

dambê gamêñ nec.” ⁴³ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Ali awem sa atom. ⁴⁴ Ñac tenj kêtôm gebe tau êndêñ aê êmêñ atom. Tamoc tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, embe ê enj, go aê jañu enj êndi sa êndêñ bêc ñamuña. ⁴⁵ Teto gêc propetenêñ buku gebe ‘Anôtô oc êndôñ ñamalac samob.’ Ma samob, tañ sêñô Tamocnê binj ma sêkôc kauc aña ênê nañ, tec dêdêñ aê sêmêñ. ⁴⁶ Tenj gêlic Tamoc atom, ñac tagenj, tañ kêsa aña Anôtô tau nê nañ, taugenj tec gêlic tama. ⁴⁷ Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndêñ amac gebe Enj tañ kêkêñ gêwiñ nañ, gêñgôñ mata jali tenjenj. ⁴⁸ Mo ñamalac gêñgôñ matenj jaliña aê. ⁴⁹ Tamemi senj mana aña gamêñ sawa, mago sêmac êndu. ⁵⁰ Mo tecenec kêsêp aña undambê gêmêñ gebe tenj embe êniñ oc êmac êndu atom. ⁵¹ Mo mata jali, tañ kêsêp aña undambê gêmêñ nañ aê. Ñamalac tenj embe êniñ mo tau tonec, oc êñgôñ mata jali tenjenj. Ma mo tau, tañ aê jakêñ nañ, tauc ôlic tec jakêñ gebe ñamalac samob sêñgôñ matenj jali.”

⁵² Judawaga awenñuñ gêôc ka taunj ma sêsôm gebe “Amboac ondoc, ñac tonec kêtôm gebe êkêñ nê ôli aêac taniñ me.” ⁵³ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndêñ amac gebe Amac embe aniñ Ñamalacnê Latunê ôli to anôm ênê dec atom, oc matem jali ñam ênêc amacña atom. ⁵⁴ Enj tañ genj aêñoc ôlic to gênôm aêñoc dec nañ, gêñgôñ mata jali tenjenj, ma aê oc jañu enj sa êndê bêc ñamuña, ⁵⁵ gebe aêñoc ôlic kêtû gêñ taniñña ñanô tau, ma aêñoc dec kêtû gêñ tanômña ñanô tau. ⁵⁶ Enj tañ genj aêñoc ôlic to gênôm aêñoc dec nañ, gêmôa aê ñalelôm ma aê gamoa enj

ñalêlôm. ⁵⁷ Tamoc mata jali kêsakiñ aê gamêñ, ma aê tec gamoa matoc jali kêtú Tamocña. Ma eñ tañ geñ aê nañ, êngôñ mata jali êtu aêña amboac tonanğeñ. ⁵⁸ Mo tau, tañ kêsêp anğa undambê gêmêñ nañ, kêtôm mo, tañ tamemi señ-señ ma sêmac êndu nañ atom. Eñ tañ geñ mo tonanğ êngôñ mata jali tenğeñ.” ⁵⁹ Biñ tonanğ Jesu kêsôm gêdêñ kêdônğ mêtê gêmoa lôm Kapanaumña.

Biñ danğôñ matenğ jaliña

⁶⁰ Ênê ñacsenğomi gwalêkiñ sêñô biñ tonanğ ma sêsôm gebe “Biñ tonanğ ñawapac sec. Asa kêtôm gebe êkêñ taña.” ⁶¹ Jesu kêjala gêc tau gebe nê ñacsenğomi sêli awenğ sa, tec kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biñ tonac kêtú kasec amac me. ⁶² Ma embe alic ñamalacnê Latu êmu êpi gamêñ, tañ andanğeñ gêngôñ nañ êna, oc amboac ondoc. ⁶³ Ñalau tagenğ êkêñ ñamalac sêngôñ matenğ jali. Ôliñ oc ênam sa naeo. Biñ tañ kasôm gêdêñ amac su nañ, tau ñalau to mata jali. ⁶⁴ Mago amacnêñ ñagêdô sêkêñ gêwiñ atom.” Jesu kêsôm biñ tonanğ gebe kêjala êsêac, tañ sêkêñ gêwiñ eñ atomña nañ, ma kêjala ñac, tañ eoc eñ lasêña nañ kawananğeñ. ⁶⁵ Tec kêsôm gebe “Kêtu tonanğña tec kasôm gêdêñ amac gebe Ñac tenğ kêtôm gebe tau êndêñ aê êmêñ atom, Tamoc êlôc êndêñ eñ acgom.”

⁶⁶ Gêdêñ tonanğ ênê ñacsenğomi gwanğkiñ sêwi eñ siñ sêsêlêñ sêwiñ eñ kêtiam atom. ⁶⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac lau 12 gebe “Ma amac abe aêc ana amboac tonanğeñ me.” ⁶⁸ Ma Simon Petere gêjô eñ awa gebe “Apômtau, aêac oc andêñ asa ana, anğôñ matenğ jali tenğeñ ñam gêc aômgenğ nêñ, biñ. ⁶⁹ Ma

aêac akêñ gêwiñ to ajala gebe Anôtônê ñac dabun aôm.” ⁷⁰ Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê kajalin amac lau 12 sa me masi. Mago amacnêm ñac ten kêtú Sadañê ñac.” ⁷¹ En kêsôm bin tonan kêpi Simon Isariot latu Juda, tan gebe eoc en lasê nan. Êsêac lau 12 nêñ ñac ten en.

7

Jesu to lasii

¹ Bin tônê su ma Jesu kêsêlêñ gêmoa Galilalagen. En gebe êsêlêñ êmoa Judaia atom, gebe Juda dêdib sebe sênac en êndu. ² Judanêñ omsêga Lômbeç kêdabin. ³ Tec Ênê lasii sêsôm gêdêñ en gebe “Ôndi anga tonec ma ôna Judaia gebe nêm ñacsenomi sêlic kôm, tan aôm ôngômña nan sêwiñ. ⁴ Ñac ten embe taê ênam gebe nê wae êtu tapa, nan êngôm nê gêñ ênêç lêlômgen atom. Embe ôngôm nêm kôm ten, go ôtu awê êndêñ lau samob sêlic.” ⁵ Lasii sêsôm bin tonan gebe sêkêñ gêwiñ en atom amboac tonan. ⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aênoc noc kêdabin atom tagen, êmacgen nêm noc tec gêç ñapan. ⁷ Lau nomña têtac gedec amac atom, têtac gedec aêgen, gebe gawa êsêac sa gebe nêñ kôm keso. ⁸ Taôm api ana alic om. Aê tec oc japi jawac êndêñ om tonec atom tagen, gebe aênoc noc kêdabin atom.” ⁹ Bin tonan kêsôm gêdêñ êsêac su ma gêmoa Galilaia.

Jesu gêlic om Lômbeçña

¹⁰ Lasii sêpi sêja su sebe sêlic om, go en kêpi gêja amboac tonan, mago gêmoa awê atom, kêsin taugen. ¹¹ Gêdêñ om tau Juda sesom en ma sêsôm

gebe “Njac tau gêmoa ondoci.” ¹² Lau taêsam sêli awen sa kêtû enja. Njagêdô sêsôm gebe “En njac njajam”, ma njagêdô sêsôm gebe “Masi, en kêsau lau.” ¹³ Bin tonan kêpi en, tec êsêacnên ten kêsôm kêtû awê atom, gebe samob têtêc Juda.

¹⁴ Sêlic om e sêkô lunjen, go Jesu kêpi lôm dabun jakêdônj mêtê gêdênj êsêac. ¹⁵ Tec Juda sênac lemen ma sêsôm gebe “Njac tônê kêjala mêtê amboac ondoci, têdônj en atom nec.” ¹⁶ Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aênoc mêtê kêtû tauc êóc gên atom, njac tanj kêsakinj aê gamênj nan, nê gênj. ¹⁷ Tenj embe taê ênam gebe êngôm Anôtônê binj êtu tônj, oc êjala njoc mêtê njam gebe anja Anôtônê me aê kasôm tauc njoc binj. ¹⁸ Njac tanj kêsôm tau nê binj nan, gebe êngôm tau nê wae êsa. Ma njac tanj gebe êngôm njac-kêsakinjenwaga nê wae êsa nan, en njac binjnanônja ma keso tenj gêc enja atom. ¹⁹ Mose kêkênj binjsu gêdênj amac atom me. Mago amacnêm tenj kêmasanj kêtû tônj atom. Ma amac adib aê abe anac aê êndu êtu asagenja.” ²⁰ Lau tau sêjô enj awa gebe “Njalau sec gêgôm aôm. Asa gebe ênac aôm êndu.” ²¹ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê gajam kolenj tagenj ma amac samob ênjac lememe. ²² Mose kêsakinj amac gebe asa njapalê, (lênj tau kê a anja Mosenê atom, gelom anja abeminênj,) tec amac êsa lau gêdênj sabat amboac tonanj. ²³ Embe sêsa njac tenj êndênj sabat gebe sensenj Mosenê binjsu su atom, ma amboac ondoci tec têtmac njandanj gêdênj aê gebe gagôm njac tenj ôli samucgenj njajam kêsâ gêdênj sabat. ²⁴ Amêtôc binj êtôm alic genj gêc dêmôênja atom. Amêtôc akip njam njâ êndênjenj êtôm mêtôc gêdênj.”

Jesu enj Mesia me masi

25 Ma lau Jerusalemna ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tau, tañ dêdib sebe sênac eñ êndu nanj tônê me. 26 Alic acgom, eñ kêsôm biñ gêmôa awêgeñ, mago sêsôm eñ awa auc atom. Moae kasêga sêjala eñ gebe eñ Kilisi tau me. 27 Ñac tônê aêac tajala ênê ñamgac. Mago Kilisi tau embe êmêñ, nanj ñac tenj êjala ênê ñam atom.”

28 Jesu kêdônj mêtê gêmôa lôm dabuñ, tec kêsôm biñ kêkac awa sagenj gebe “Amac tec ajala aê to ajala ñoc ñam me masi. Tauc ñoc ñalêlôm kêkac aê tec gamêñ nec atom. Eñ tañ kêsakiñ aê nanj, ñac biññanoña tau, nanj amac ajam kauc eñ. 29 Aê tec kajala engac, gebe aê anja ênê, ma eñ kêsakiñ aê tec gamêñ.” 30 Êsêac dêdib eñ gebe sêkôc eñ tôñ, mago ñac tenj lêma kêsac eñ atom, gebe nê noc kêdabiñ atom tagenj. 31 Lau taêsam sêkêñ gêwiñ eñ ma sêsôm gebe “Kilisi tau embe êmêñ, oc êngôm gêñtalô wakuc ondoc êlêlêc ñac tonec su.”

Juda sêsakiñ siñwaga gebe sêkôc Jesu tôñ

32 Parisai sêñô gebe lau sêli awenj sa amboac tonan, tec lau dabuñsêga to Parisai sêsakiñ sakiñwaga sêja sebe sêkôc eñ tôñ. 33 Ma Jesu kêsôm gebe “Aê jamoa saunjenj jawiñ amac acgom, go jandêñ ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nanj jana. 34 Amac oc ansom aê e atap aê sa atom, ma gamêñ, tañ aê jañgônj nanj, amac oc atôm gebe naasa atom.” 35 Tec Juda sêsôm gêdêñ tauñ gebe “Ñac tônê gebe êna ondoc, tec kêsôm gebe aêac tatap eñ sa atom nê. Eñ gebe êndêñ lau Helen me. 36 Biñ tec eñ kêsôm gebe ‘Oc ansom aê e atap aê sa atom,’ ma ‘Gamêñ tañ aê jañgônj nanj, amac atôm gebe naasa atom,’ nec ñam amboac ondoc.”

Biñ kêpi bu mata jali

³⁷ Gêdên omsêga ñabêc kapôênj ñamuña nan, Jesu gêdi ña ma kêsôm kékac awa sagenj gebe “Ñac tenj embe bu êjô enj, go mênênôm anja aênoc. ³⁸ Ñac tanj kékênj gêwiñ aê kêtôm biñ, tanj teto gêc nan, gebe ‘Bu mata jaliña êc ñasamac kapôênj êsa anja ênê ñalêlôm êna.’ ” ³⁹ Biñ tonanj enj kêsôm kêpi Ñalau. tanj enj gebe lau-sêkênj-gêwiñwaga êkêc anja ênê. Jesunê ñawasi kêsa atomgenj, tec Ñalau gêmênj atom tagenj.

Lau sêwa taunj kékôc

⁴⁰ Lau tanj sênô biñ tonanj nêñ ñagêdô sêsom gebe “Ñac tonê enj propete tau, biñjanô.” ⁴¹ Ma ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tônê enj Kilisi tau.” Mago ñagêdô sêsôm gebe “Kilisi êsa anja Galilaia me. ⁴² Biñ tanj teto gêc nan, amboac tonec gebe Kilisi êsa anja Dawidnê ñawê ma êsa anja malac Betlehem, tanj Dawid gêngônj nanj êmênj.” ⁴³ Amboac tonanj lau sêwa taunj kékôc kêtú Jesuñja ⁴⁴ e lau ñagêdô sebe sêkôc enj tônj, mago ñac tenj lêma kêsac enj atom.

Judanênj laumata sekenj gêwiñ atom

⁴⁵ Sakiñwaga dêdênj lau dabuñsêga to Parisai sêmu sêja ma nêñ ñataui sêsôm gêdênj êsêac gebe “Amboac ondoc, tec akôc enj atom nec.” ⁴⁶ Ma sakiñwaga sêjô êsêac awenj gebe “Ñamalac tenj kêsôm biñ amboac ñac tônê kêsôm nec atomanô.” ⁴⁷ Tec Parisai sêjô êsêac awenj gebe “Enj gêwa amac ôkwi amboac tonanjenj me. ⁴⁸ Amac alic kasêga to Parisai tenj kékênj gêwiñ enj su me. ⁴⁹ Mago lau tônê sêjam kauc Mosenê biñsu nanj, acmênj sêbacgac.”

⁵⁰ Go êsêacnênj ñac tenj, Nikodeme, tanj gêmunjenj gêdênj Jesu gêja nanj, kêsôm gêdênj êsêac gebe

51 “Aêac embe tañô ñac teñ nê biñ to tajala gêñ, tañ eñ gêgôm nañ atom, biñsu êmêtôc eñ me masi. Oc masi.” 52 Tec êsêac sêjô eñ awa gebe “Aôm anğa Galilaia amboac tonañ me. Ôsala ôlic acgom, propete teñ gêdi sa anğa Galilaia atom.”

53 Êsêac sêc gêdêñ-gêdêñgeñ sêja nêñ andu.

8

Jesu taê walô mockaiño

1 [Jesu kêpi Lôckatakwi gêja² e bêbêcgeñ, go gemu gêja lôm dabuñ ma lau samob dêdêñ eñ sêja, tec gêñgôñ sic ma kêdôñ mêtê gêdêñ êsêac. 3 Ma biñsutañ to Parisai sêwê awê teñ, tañ têtap eñ sa gêjac sêmôcwalô gêñgic nañ, jatetoc eñ kêkô êsêac ñaluñ. 4 Ma sêsôm gêdêñ eñ gebe “Mêtêmôkê, awê tonec lau têtap êsêagêc nê mockaiñ sa. 5 Mose kêjatu gêc biñsu gebe têtuc lau amboac tonañ ña poc êndu. Ma aôm oc ôsôm amboac ondoc.” 6 Êsêac sebe sêñgôliñ biñ êpi eñ, tec sêsau sêôc eñ ña biñ tonañ. Jesu gewec ma lêmalatu keto gêñ gêc nom. 7 Ma êsêac têtuc kênac eñ sêôc aucgeñ sêmoa, tec eñ kêsa sa ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amacnêm ñac, tañ nê sec masi nañ, êtuc poc êpi awê tonec êtu ñamata.” 8 Kêsôm su ma gewec jaketo nê gêñ kêtiam. 9 Êsêac sêñô biñ tonañ ma têtaiñ tañ tagen-tagen. Lau ñanô sêc sêmun e sedec Jesu taugen kêkô gêwiñ awê, tañ kêkô ñaluñ nañ. 10 Go Jesu kêsa sa ma kêsôm gêdêñ awê gebe “Awê tau, ma lau tau. Nêñ teñ kêtin aôm me masi.” 11 Ma awê tau kêsôm gebe “Apômtau, masianô.” Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe

“Ma aê latin aôm atom amboac tonanjen. Ôna ma ôngôm sec tenj êtiam atom.”]

Jesu kêtû ñawê nomña

¹² Go Jesu kêsôm binj gêdênj êsêac kêtiam gebe “Nom ñaja aê. Ñac tanj êndanjuc aê nanj, êsêlênj tokesec atom, mata jali ñaja êpô enjenj.” ¹³ Ma Parisai sêsôm gêdênj enj gebe “Taôm gôwa taôm nêmbinj sa, tec nêmbinj tonanjen binjanô atom.” ¹⁴ Go Jesu gêjô êsêac awenjen gebe “Aê tauc embe jawa tauc ñoc binj sa, go ñoc binj tonanjen binjanô gebe ñoc ñam, tanj kasa gamênj to ñoc lêtêpôê, tanj jana nanj kajalagac, mago amac ajam kauc ñam, tanj kasa gamênj to ñoc lêtêpôê, tanj jana nanj. ¹⁵ Amac amêtôc kôtôm ñamalacnênj kauc. Aê kêmêtôc ñac tenj atom. ¹⁶ Aê embe jamêtôc binj, go ñoc mêtôc tau binjanô, gebe aê taucgenj gamoa atom, ñac tanj kêsakinj aê nanj, gêwiñ aê. ¹⁷ Teto gêc amac taôm nêmbinjsu gebe ‘Binj tanj ñamalac luagêc sêwa sa kêpi tagenjen nanj binjanô.’ ¹⁸ Aê tec gawa tauc ñam sa gamoa, mago Tamoc, tanj kêsakinj aê nanj, gêwa aê sa gêwiñ.” ¹⁹ Tec êsêac sêsôm gêdênj enj gebe “Tamam gêmoa ondoc.” Ma Jesu gêjô êsêac awenjen gebe “Amac ajala aê atom, tec ajala Tamoc atom. Embe ajala aê, oc ajala Tamoc êwiñ.”

²⁰ Binj tonanjen Jesu kêsôm gêmoa lôm dabunjen ma kêdônjen lau gêmoa balêm, tanj kanom kêkô nanjen. Mago lau sêkam enjenj tônenj atom gebe ênê noc mênjkêsa atom tagenjen.

Gamênjen tanjenj aê gabe lêna nanjen, amac atôm gebe naasa atom

²¹ Go kêsôm gêdênjenj êsêac kêtiam gebe “Aê jana ma amac oc ansom aê e amac êndu tonênjen secgenjen.

Gamêñ tañ aê jana nañ, amac atôm gebe naasa atom.”²² Tec Juda sêsôm gebe “Moae gebe êjain tau, tec kêsôm gebe ‘Gamêñ tañ aê jana nañ, amac atôm gebe naasa atom’ nec me.”²³ Go eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac anğa elon, mago aê anğa lólôc. Amac anğa nom tonec, mago aê anğa nom tonec atom.”²⁴ Tec kasôm gêdêñ amac gebe Amac êndu tonêm secgeñ. Ma embe akêñ êwiñ gebe aê ñac tau tonec atom, oc amac êndu tonêm secgeñ.”²⁵ Ma êsêac sêsôm gêdêñ eñ gebe “Ma aôm asa.” Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Êtu asageñña aê jasôm biñ êndêñ amac ñapañ.”²⁶ Aêñoc biñ jasôm êndêñ amac to jamêtôc amacña taêsam tec gêc. Ñac tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, eñ ñac biññanôña, ma biñ tañ gañô anğa ênê nañ, kasôm lasê gêdêñ ñamalac samob.”

²⁷ Eñ kêsôm biñ kêpi Tama gêdêñ êsêac, mago nêñ kauc kêsa atom.²⁸ Go Jesu kêsôm gebe “Êndêñ tañ anac Ñamalacnê Latu sa nañ, ajala gebe aê tau tonec. Aê gagôm tauc ñoc gêñ atom, gêñ tañ Tamoc kêdôñ gêêdêñ aê nañ, tec kasôm.”²⁹ Ma ñac, tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ, tec gêwiñ aê. Eñ gedec aê taucgêñ gamoa atom, gebe aê gagôm gêñ, tañ eñ gêlic ñajam nañ, ñapañ tec gamoa.”³⁰ Eñ kêsôm biñ tonañ ma lau gwalêkiñ sêkêñ gêwiñ eñ.

Biññanô oc êñgamboac amac su

³¹⁻³² Go Jesu kêsôm gêdêñ Juda, tañ sêkêñ gêwiñ eñ nañ gebe “Amac embe amoa ñoc biñ ñalêlôm, oc atu aêñoc ñacsenomi ñanô “ma ajala biññanô e biññano tau eñgamboac amac su.”³³ Tec êsêac sêjo eñ awa gebe “Abrahamnê ñawê aêac ma aêac atu lau teñ nêñ sakiñwaga atomanô, ma amboac ondoc

tec kôsôm gebe ôngamboac aêac su.” ³⁴ Go Jesu gêjô êsêac awen gebe “Binjanô, aê jasôm tobinjanôgen êndên amac gebe Namalac samob, tañ sêgôm sec nañ, têtü sec nasakiñwaga. ³⁵ Sakliñwaga oc êngôn andu enden töngeñ atom, latu tec êngôn enden töngeñ. ³⁶ Latu embe engamboac amac su, ôc tec amoa nê m lêtêgeñ. ³⁷ Aê kajalagac gebe Abrahamnê wakuc amac, mago amac adib abe anac aê andu nam gebe aêñoc biñ wackêsêp amacnê m ñalêlôm atom. ³⁸ Gêñ tañ aê galic anga Tamocnê nañ, tec kasôm. Ma biñ, tañ amac anô anga tameminê nañ, tec agôm amboac tonan geñ.”

³⁹ Ma êsêac sêjô en awa gebe “Tamemai Abraham.” Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Embe Abrahamnê ñapalê amac, nañ angom gêñ atôm Abraham acgom, ⁴⁰ ma galoc amac adib abe anac aê êndü. Aê kasôm binjanô, tañ ganô anga Anôtônê nañ, gêdên amac, tec abe anac aê. Abraham gêgôm gêñ amboac tonan atom. ⁴¹ Amac agôm tameminê geñ.” Ma êsêac sêsôm gêdên en gebe “Mockaiñ teñ kêka aêac lasê atom, aêac tamemai tageñ tec gêmoa, en Anôtô.” ⁴² Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Anôtô embe amac tamemi, oc têmtac êwiñ aê, gebe aê kasa anga Anôtônê, ma anga ênê tec gamên. Tauc kakac tauc tec gamên nec atom. Nac tau tônê kêsakiñ aê gamên. ⁴³ Ambôac ondoc tec nê m kauc kêsa kêpi aêñoc biñ atom. Nam gebe amac akên tañem aêñoc biñ akêtôm atom. ⁴⁴ Amac tamemi Sadañ tau, ma sec, tañ kêkac tameminê ñalêlôm nañ, abe angom ñanô êsa. Nac tau tonan tôte andan geñ kêtü gêjac-ñamalac-ênduwaga ma en gêmoa binjanô ñalêlôm atom, gebe binjanô

gêc enja atom. Embe êsôm biñdansañ, oc êsôm tau né geñ, gebe dansañtênato dansañmôkê en. ⁴⁵ Mago aê kasôm biñjanô, tec akêñ gêwiñ aê atom. ⁴⁶ Amacnêm asa oc eoc aêñoc geo teñ lasê. Aê embe jasôm blgñanô, ma amboac ondoc tec akêñ êwiñ aê atom. ⁴⁷ Nac tañ anja Anôtônê nañ, gêñô Anôtônê biñ. Amac anja Anôtônê atom, tec anô êné biñ atom.”

Jesu agêc Abraham

⁴⁸ Juda sêjô en awa gebe “Aêac asôm gebe aôm ñac Samariaña teñ, tec ñalau sec teñ gêôc aôm nec. Aêac asôm jagêdêñ me masi.” ⁴⁹ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Ñalau sec teñ gêôc aê atom. Aê katoc Tamoc sa, mago amac agôm aê êndu-êndugen. ⁵⁰ Tauc gasom waec atom. Nac tañ gesom ñoc waec ma kêmêtôc biñ nañ, tec gêmoa. ⁵¹ Biñjanô, aê jasom tobiñjanôgen êndêñ amac gebe Nac teñ embe êmansañ aêñoc biñ êtu tôñ, oc êlic gêmacanô atom endenj tôñgen.” ⁵² Ma Juda sêsôm gêdêñ en gebe “Galoc aêac ajala ñanôgen gebe ñalau sec teñ gêôc aôm. Abraham to propete sêmac êndu, mago aôm kôsôm gebe ‘Ñac teñ embe êmansañ aêñoc biñ êtu tôñ, oc ênsaê gêmacanô atom endenj tôñgen.’ ⁵³ Aôm kôlêlêc tamemai Abraham, tañ gêmac êndu nañ su me. Ma propete sêmac êndu. Aôm gobe ôñgôm taôm amboac asa.” ⁵⁴ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Embe janğôm tauc waec êsa, oc ñoc waec ñanô masi. Tamoc tañ amac asôm gebe nêm Anôtô en nañ, tec gêgôm aê waec kêsa. ⁵⁵ Amac ajala en atom, mago aê tec kajala engac. Aê embe jasôm gebe Kajala en atom, oc jatu dansañtêna teñ jatôm amac. Mago aê kajala en tec kamasañ êné biñ

gamao. ⁵⁶ Tamemi Abraham têtac ñajam gebe êlic aêñoc bêc e gêlic ma kêtû samuc.” ⁵⁷ Ma Juda sêsôm gêdêñ enj gebe “Aômnêm jala kêtôm 50 su atom, ma gôlic Abraham amboac ondoc.” ⁵⁸ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Binñanô, aê jasôm tobinñanôgenj êndêñ amac gebe Abraham têna kêkôc enj atomgenj, ma aê gamao.” ⁵⁹ Ma êsêac sejonj poc sa sebe têtuc enj. Tec Jesu kêtaiñ tau su anğa lôm dabunj kêsa awê gêja.

9

Ñac têna kêkôc enj tomatapecgenj mataano ñajam kêsa

¹ Jesu kêsêlêñ gêmoa e gêlic ñac tenj têna kêkôc enj tomatapecgenj. ² Ma nê ñacsenjomi têtû kênac enj gebe “Mêtêmôkê, asa gêgôm sec, ñac tau me têna agêc tama, tec têna kêkôc enj tomatapecgenj.” ³ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Ñac tau gêgôm sec atom. Têna agêc tama sêgôm sec atom. Enj matapec gebe Anôtônê kôm tenj êtu awê êpi enj. ⁴ Aêac tanam ñac, tañ kêsakinj aê nanj, nê kôm êndêñ elenñagenj. Ñakesec êsa nanj lau tenj oc sênam kôm tenj atom. ⁵ Aê gamao nom, tec katu nom tau ñaja.” ⁶ Kêsôm binj tonanj ma kêkasôp kêsêp nom, go kêjalinj e ñalemoñoma jakêkêñ kêpi ñac tau mataanô, ⁷ go kêsôm gêdêñ enj gebe “Ôna ma ônsanju taôm anğa bugêjactonj Siloam” (tanam ôkwi gebe “Ñac tañ sêsakinj enj nanj.”) Amboac tonanj tec enj gêja kêsagu tau su ma gêmu gêja tomataanô gêlic gamêñgenj. ⁸ Ênê lau sackapoagêdô gêdêñ taunja to êsêac, tañ gêmunjenj sêlic enj ketenj-ketenj gêñ nanj, sêsôm gebe “Ñac tañ gêñ gônj ketenj-ketenj gêñ nanj, ñac tau tonec

me masi.” ⁹ Tec ñagêdô sêsôm gebe “Aec, ñac tau tonec.” Ma ñagêdô sêsôm gebe “Masi, ñac ten, tañ lañôñanô kêtôm tau nañ.” Ma ñac tau kêsôm gebe “Aê tau tonec.” ¹⁰ Go êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Asagenj gêgôm matamanô kêpoa lasê.” ¹¹ Ma enj gêjô Êsêac awenj gebe “Ñamalac tañ sêsam enj gebe Jesu nañ, kêlalinj lemoñ mênkêkêñ kêpi matocanô. Go kêsôm gêdêñ aê gebe ‘Ôna Siloam ma ônsanju taôm.’ Tec aê gaja kasagu tauc e matocanô kêpoa lasê.” ¹² Ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Ma ñac tau gêmoa ondoc.” Enj kêsôm gebe “Aê gajam kauc.”

Parisai sêkip enj mataanô ñajam kêsa ñalêñ sa

¹³ Ma êsêac sêwê ñac, tañ gêmunjenj matapec nañ, dêdêñ Parisai sêja, ¹⁴ gebe Jesu kêjalinj lemoñ ma gêgôm enj mataanô kêpoa lasê tonañ gêdêñ sabat tenj. ¹⁵ Go Parisai têtû kênac enj kêtiam kêtû mataanô kêpoa lasêña. Ma enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Ñac tau kêkêñ nom ñalemoñ kêpi matocanô ma kasagu tauc, tec matocanô galic gamêñ.” ¹⁶ Tec Parisai ñagêdô sêsôm gebe “Ñac tonañ anja Anôtônê atom, gebe gêjam dabunj sabat atom.” Ma ñagêdô sêsôm gebe “ñac sec tenj oc êngôm gêñtalô kapôêñ tônê ñai amboac ondocgenj.” Ma sêwa tauñ kêkôc. ¹⁷ Ma sêsôm gêdêñ matapec kêtiam gebe “Ma aôm taôm oc ôsôm binj amboac ondoc êpi ñac, tañ gêgôm matamanô kêpoa lasê nañ.” Tec enj kêsôm gebe “Enj propete tenj.”

¹⁸ Juda sêkêñ gêwiñ gebe enj gêmunjenj matapec ma galoc mataanô kêpoa lasê nañ atom e sêmôêc ñac, tañ mataanô kêpoa lasê nañ, têna agêc tama. ¹⁹ Ma têtû kênac êsêagêc gebe “Amagêc latômi, tañ asôm gebe têna kêkôc enj tomatapecgenj nañ,

ņac tau tonec me. Ma amboac ondoc tec galoc mataanô gêlic gamêņ.” ²⁰ Ma tēna agêc tama sêjô êsêac awenņ gebe “Aêagêc ajala gebe latunņ en, taņ tēna kêkôc en tomatapecņ. ²¹ Mago mataanô gêlic gamêņ ņalêņ tec aêagêc ajam kauc. Ma ņac taņ gêgôm en mataanô kêpoa lasê naņ, aêagêc ajam kauc en amboac tonan. Atu kēnac en. En kētu kapôenņ sugac, tau êsôm nê biņ.” ²² Tēna agêc tama sêsôm amboac tonan kētu têtêc Judaņa, gebe Juda sêsôm biņ kêpi tagenņ gebe “ņac tenņ embe êsam Jesu gebe Kilisi,” naņ têtinņ en su aņga gôlôacnêņ. ²³ Tēna agêc tama têtêc tonan, tec sêsôm gebe “En tau kētu kapôenņ sugac, atu kēnac en tau.”

²⁴ Amboac tonan sêmôêc ņac, taņ gêmunņen matapec naņ, kētu luagêcņa ma sêsôm gêdêņ en gebe “Otoc Anôtô sa. Aêac ajala gebe ņac tônê en ņac sec.” ²⁵ Tec en gêjô êsêac awenņ gebe “En embe ņac sec, oc janam kauc. Tagenņ tonec tec kajala gebe gêmunņen matocpec, mago galoc galic gamêņ.” ²⁶ Ma êsêac sêsôm gêdêņ en gebe “En gêgôm asagenņ gêdêņ aôm. En gêgôm matamanô kêpoa lasê ņalêņ amboac ondoc.” ²⁷ En gêjô êsêac awenņ gebe “Kasôm gêdêņ amacgac mago akêņ taņem atom. Abe aņô asagenņ êtiam. Amac abe atu ênê ņacsenomi awinņ me.” ²⁸ Ma êsêac sêbu en ma sêsôm gebe “Aôm tec kôtu ênê ņacsenom, ma aêac tec atu Mosenê ņacsenomi. ²⁹ Aêac ajalagac gebe Anôtô kêsôm biņ gêdêņ Mose. Mago ņac tônê tec ajam kauc ênê ņam.” ³⁰ Tec ņac tau gêjô êsêac awenņ gebe “Tonan gêņ kainņ tenņ gebe amac ajam kauc ênê ņam, mago gêgôm matocanô kêpoa lasêgoc. ³¹ Aêac tajala gebe Anôtô kêkêņ taņa gêdêņ lau sec atom. Mago ņac tenņ

embe êsap Anôtô tòn ma êngôm ênê biñ ñanô êsa, nan Anôtô oc êkên taña en. ³² Gêdên andanğen e mênğêdên galoc aêac tañô ñac teñ gêgôm ñac, tañ têna kêkôc en tomatapecgen nan, mataanô kêpoa lasê ñawae teñ atomanô. ³³ Embe ñac tônê anğa Anôtônê atom, oc êtôm gebe êngôm gên teñ atom.” ³⁴ Tec êsêac sêjô en awa gebe “Tênam kêkôc aôm tosec samucgen ma gobe ôndôn aêac me.” Ma têtin en kêsa gêja.

³⁵ Jesu gênô têtin en kêsa ñawae, go gêdên tañ kêtap ñac lau sa nan, kêsôm gebe “Aôm kôkên gêwin Ñamalacnê Latu me masi.” ³⁶ Ma ñac tau gêjô en awa gebe “Apômtau, en asa gebe jakên êwin en.” ³⁷ Tec Jesu kêsôm gêdên en gebe “Aôm gôlic enğac. En ñac tau, tañ gêjam biñğanm gêdên aôm gêmoa.” ³⁸ Ma ñac tau kêsôm gebe “Apômtau, aê kakên gêwin.” Ma kêpôn aduc gêdên en. ³⁹ Go Jesu kêsôm gêdên en gebe “Aê gamên nom tonec gebe jamêtôc ñamalac, gebe êsêac, tañ sêlic gamên atom nan, sêlic gamên, ma êsêac, tañ sêlic gamên sêmoa nan, matenpec êsa.” ⁴⁰ Parisai tañ sêmoa sêwin en nan, ñagêdô sênô biñ tonan ma sêsôm gêdên en gebe “Aêac matenpec amboac tonan me.” ⁴¹ Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Amac embe matempec, go sec ênêc amacña atom. Mago galoc asôm gebe ‘Aêac alic gamên,’ tec nêsec kêsap amac tôn.”

10

Jesu kêtú ñacgejob ñajam

¹ “Biññanô, aê Jasôm tobiññanônğen êndên amac gebe Ñac tañ kêsô dombanên sapa gêja, mago kêsô sacğêdônğa atom, kêgêli palin-palinğen nan,

kêtu ñacgeñgeñ to kêjañgowaga teñ. ² Ma ñac tañ kêsô sacgêdôña nañ, tec dombanêñ ñacgejob eñ. ³ Ñacgejobsacgêdôwaga gêlêc katam su gêdêñ eñ, ma domba sêñô eñ awa ma eñ gêmôêc nê domba kêsam êsêacnêñ ñaêgeñ, ma gêwê êsêac ña sêja. ⁴ Kêkêñ nê domba sêsa awê su, go tau kêsêlêñ gêmunñ ma domba têdaguc eñ, gebe sêjala ênê awagac. ⁵ Ñac jaba teñ oc têndaguc eñ atom, oc sêc eñ, gebe sêjala lau jaba awenñ atom.” ⁶ Biñgôlin tonañ Jesu kêsôm gêdêñ êsêac, ma biñ tau, tañ kêsôm gêdêñ êsêac nañ, sêlala ñam atom.

⁷ Go Jesu kêsôm biñ kêtiam gebe “Biññanô, aê jasôm tobiññanôgeñ êndêñ amac gebe Aê katu domba ñasacgêdô. ⁸ Lau samob, tañ sêmunñ aê sêmêñ nañ, geñgeñtêna to kêjañgowaga. Tagenñ domba sêkêñ tañeñ êsêac atom. ⁹ Aê katu ñasacgêdô. Teñ embe êsô aêñageñ êna, oc ênam eñ kêsî. Eñ êsô êsa ma êtap nê gêñ êlôm taña sa. ¹⁰ Geñgeñtêna gêmêñ kêtû gêñ tagenñ tonecña gebe ênam geñgeñ to êmbuc ma enseññageñ. Aê gamêñ gabe êsêac sêmoa matenñ jali ma nêñ gêñ êlêsuc êsêacgeñ.

¹¹ “Ñacgejob ñajam tau aê. Ñacgejob ñajam tau êmac êndu êjô domba su. ¹² Ñac tañ gêjôb kêtû awaña nañ, eñ ñacgejob ñanô atom, ma domba têtû ênê gêñ atom. Eñ êlic kêam sec êmêñ, oc êwi domba sinñ ma êc êna, ma kêam sec mênêñjac to ênam domba tau salinñ-salinñ. ¹³ Eñ gejob kêtû awaña, tec gê go domba tau atom. ¹⁴ Ñacgejob ñajam aê, tec kajala ñoc gêñ ma ñoc gêñ sêjala aê, ¹⁵ kêtôm Tamoc kêjala aê ma aê kajala Tamoc. Ma aê jamac êndu jajô domba su. ¹⁶ Aêñoc domba ñagêdô sêmoa. Êsêac aña tonñ

sapa tonecna atom. Amboac tonanĵ kôm tonec gêjac aê nŵawae gebe jawê êsêac sêmêñ e sêñô aê aoc têtũ tonĵ tagen ma nŵacgejob tagen. ¹⁷ Aê jamac êndũ gebe janĵôn matoc jali êtiam. Kêtu binĵ tonanĵna Tamoc têtac gêwiñ aê. ¹⁸ Nŵac tenĵ êkôc matoc jali su anĵa aêñoc atom, tauc jakêñ êna. Nŵatau aê tec jakêñ êna, ma nŵatau aê tec jakôc su êtiam. Tamoc kêjatu aê gebe amboac tonanĵ.”

¹⁹ Ma Juda sêwa taunĵ kêkôc kêtiam kêtu binĵ tonanĵna. ²⁰ Êsêacnêñ gwalêkinĵ sêsôm gebe “Nŵalau sec tenĵ gêgôm enĵ, tec kêtu meloc. Amac akêñ tanĵem enĵ êtu asagenĵna.” ²¹ Ma nŵagêdô sêsôm gebe “Nŵac tonŵalau sec tenĵ oc êsôm binĵ amboac tonanĵ atom. Nŵalau sec tenĵ kêtôm gebe êñgôm matenĵpec matenĵ êlêc me.”

Juda têtĩñ Jesu su

²² Kêdabinĵ om-sêjac-kawi-lôm-dabuñna anĵa Jerusalem ma komô. ²³ Ma Jesu kêsêlêñ gêmoa lôm dabuñ gêmoa Salomonê lôm sêlêb. ²⁴ Tec Juda sêgi enĵ auc ma sêsôm gêdêñ enĵ gebe “Aô, aôm gobe aêac amoa totêntac lulu e êndêñ ondocgenĵ. Aôm embe Kilisi tau, nanĵ ôsôm lasê êndêñ aêac.” ²⁵ Ma Jesu gêjô êsêac awenĵ gebe “Aê kasôm gêdêñ amacgac, mago amac akêñ gêwiñ atom. Kôm tanĵ gagôm gajam Tamoc lanĵô nanĵ, gêwa aê sa su. ²⁶ Ma amac akêñ gêwiñ atom, gebe amac anĵa aêñoc dombanêñ atom. ²⁷ Aêñoc domba sêñô aê aoc ma aê kajala êsêac ma têdaguc aê. ²⁸ Aê oc jakêñ êsêac sêñgônĵ matenĵ jali tenĵenĵ. Êtôm têm samob oc sênanĵa atomanô ma tenĵ oc êjanĵo êsêac su anĵa aê lemoc atom. ²⁹ Tamoc tanĵ kêkêñ êsêac gêdêñ aê nanĵ, kêlêlêc samob su, ma nŵac tenĵ kêtôm gebe

êjanjo êsêac su anja Tamoc lêma atom. ³⁰ Aêagêc Tamoc atu njanô tagen.”

³¹ Tec Juda sejoŋ poc sa kêtiã sebe têtuc en êndu.

³² Ma Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê katôc kôm njam taêsã anja Tamocnê gêdên amac alic, mago kêtũ kôm tonan nã nãonocnã tec abe atuc aê êndu.”

³³ Go Juda sêjô en awa gebe “Aêac abe atuc aôm êndu kêtũ kôm njam tenã atom, kêtũ biŋ alôb-alôbnã to kêtũ aôm njamalac, mago gôboa taôm kêtũ Anôtônã.”

³⁴ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Teto gêc amacnêm biŋsu gebe ‘Aê kasôm gebe amac anôtôi.’ Teto gêc me masi. ³⁵ En kêsam lau, tan Anôtônê biŋ gêdên êsêac nan, gebe anôtôi. Biŋ tan teto gêc nan, dansen su atom. ³⁶ Aê kasã tauc gebe Anôtônê Latu aê. Ma amboac ondoc amac asôm gêdên aê, tan Tamoc gêjam dabun aê e kêsakiŋ aê kasêp nom gamên nan, gebe Kôsôm biŋ alôb-alôb. ³⁷ Embe janã Tamocnê kôm atom, go akên êwiŋ aê atom. ³⁸ Mago embe janã kôm tau, ma amac embe akên êwiŋ aê atom, nan akên êwiŋ kômgen ma ajala to nêm kãc êsa gebe Tamoc gêmã aê nalêlôm ma aê gamã Tamoc nalêlôm.”

³⁹ Tec êsêac sebe sêkam en tôŋ êtiã, mago en gêwê êsêac lemen sa.

⁴⁰ Go gelom Jordan njãkã onênã kêtiã jagêmã gamên, tan gêmunŋen Joan kêsãgu lau nan.

⁴¹ Ma lau taêsã dêdên en sêja ma sêsôm gebe “Joan gêgôm gêntalô ten atom, mago biŋ samob, tan Joan kêsôm kêpi nãc tonen nan biŋnanô.”

⁴² Amboac tonan lau taêsã sêkên gêwiŋ en anja tônê.

Lasara gêmac êndu

¹ Nac ten, nê ñaê Lasara, gêmac gêc Maria agêc têwao Marta nêñ malac Betania. ² Maria nan gen oso Apômtau ña gêñmalu ma gêbuñ ênê akainñ ña môkêlauñ nan, lu ñac Lasara êmac gêc. ³ Tec luoagêc sêsakinñ binñ gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, ôlic acgom, ñac tañ têtac gêwiñ enñ nan, tec gêmac gêc.” ⁴ Jesu gêñô binñ tonanñ ma kêsôm gebe “Tonanñ gêmac êmac ênduñ atom, êgôm enñ gebe Anôtônê wae êsa. Ma Anôtô êwaka Latunê wae sa êwiñ.”

⁵ Jesu têtac gêwiñ Marta agêc lasio ma Lasara. ⁶ Enñ gêñô gêmac tonanñ ñawae su, mago gêñgônñ gamênñ, tañ gêmoa nan, e bêc luagêc gêjaña acgom. ⁷ Go kêsôm gêdêñ nê ñacsenñomi gebe “Aêc tamu tana Judaia êtiam.” ⁸ Tec ñacsenñomi sêsôm gêdêñ enñ gebe “Mêtêmôkê, galocgenñ Juda sebe têtuc aôm ña poc êndu, ma gobe ômu ôna tônê êtiam me.” ⁹ Jesu gêjô êsêac awenñ gebe “Bêc samuc tenñ kêtôm ockatu ñasawa 12. Nac tenñ embe êsêlêñ êndêñ ocgenñ, oc êndiñ akainñ êpi gêñ tenñ atom, gebe êllc ñawê nom tonecña. ¹⁰ Nac tenñ embe êsêlêñ êndêñ êmbêc, oc êndiñ akainñ, gebe ñawê gêc ênê ñalêlôm atom.” ¹¹ Enñ kêsôm tonanñ su acgom, go kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aêacnêñ ñac Lasara gêc bêc su, tec gabe najanñu enñ.” ¹² Ma ñacsenñomi sêsôm gêdêñ enñ gebe “Apômtau, embe ênêc bêc, oc ênam enñ sa nanñ.” ¹³ Binñ tonanñ Jesu kêsôm kêpi Lasara gêmac êndu, mago êsêac seboc enñ kêsôm kêpi tanêc bêc talêwanñ tauñña. ¹⁴ Tec Jesu kêsôm lasê gêdêñ êsêac gebe “Lasara gêmac êndu. ¹⁵ Aê têtac ñajam gebe gamoa enñ ñagala atom kêtû amacña, gebe akêñ êwiñ. Amboac tonanñ dandêñ enñ tana.” ¹⁶ Ma Tom,

tañ sêsam enj gebe Ôliñbôm nañ, kêsôm gêdêñ ênê ñacseñomi ñagêdô gebe “Dawin enj tanaman, gebe tamac êndu dawin enj.”

Jesu kêtudandi sa to dangôn maten jali ñam

¹⁷ Jesu gêo lasê ma kêtap sa gebe Lasara gêc sêlêlôm bêc aclê su. ¹⁸ Betania tonan gêc Jerusalem ñagala, intêna tau kêtôm ockatu ñasawa tagen. ¹⁹ Tec Juda gwalêkin dêdêñ Marta agêc Maria sêja-sebe sênac êsêac têtac tôn êtu lunja. ²⁰ Marta gênô Jesu gêmên ñawae ma kêpuc enj tontôn gêja, ma Maria gacgen gêngôn andu. ²¹ Marta kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec, luc oc êmac êndu atom. ²² Ma kajala gêwin gebe Aôm embe oten gên ten êndên Anôtô, oc Anôtô êkên êndên aôm.” ²³ Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Lômñac oc êndi sa.” ²⁴ Marta kêsôm gêdêñ enj gebe “Aê kajalagac gebe êndên bêc ñamu êndên tañ ñacmatê sêndi sa nañ, enj oc êndi sa êwin.” ²⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Sêndi sa to sêngôn maten jali ñam aê. Ñac tañ êkên êwin aê nañ, êmac ênduman, tagen oc êngôn mata jali. ²⁶ Lau samob, tañ sêmoa maten jali ma sêkên gêwin aê nañ, sêmac êndu atomanô, sêmoa tenjen. Kôkên gêwin bin tonec me masi.” ²⁷ Ma awê tau kêsôm gêdêñ enj gebe “Aec, Apômtau, aê kakên gêwin gebe Kilisi Anôtônê Latu, tañ êmên nom nañ aôm.”

Jesu kêtan

²⁸ Marta kêsôm bin tonan su ma jagêmôêc lasio Maria mênkêsôm kelecgen gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê tec gêmoa ma gêmôêc aôm.” ²⁹ Maria gênô e gêdi sa ôb tagen gêdêñ Jesu gêja. ³⁰ Jesu gêo

lasê malaclêlôm atom, gacgeŋ gêmoa gamêŋ, taŋ Marta jagêdac eŋ naŋ. ³¹ Juda taŋ sêjac Maria têtac tôŋ sêŋgôn andu sêwiŋ naŋ, sêlic eŋ gêdi sebeŋ kêsa gêja ma têdaguc eŋ, seboc eŋ êna sêô ma êtaŋ aŋga tônê.

³² Maria gêja e gêô lasê gamêŋ, taŋ Jesu gêmoa naŋ, jagêlic eŋ ma gêu tau jagêc eŋ akaiŋŋa, go kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, aôm embe ômoa tonec ma luc oc êmac êndu atom.” ³³ Jesu gêlic êsêac to Juda, taŋ sêwiŋ tauŋ sêmêŋ naŋ, têttaŋ e atê gêmô eŋ ma kêlênim tau. ³⁴ Go Jesu kêsôm gebe “Amac atoc ŋac tau gêc ondoc.” Ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ômôêŋ, go ôlic.” ³⁵ Jesu matasulu kêsa ³⁶ ma Juda sêsôm gebe “Alic acgom, têtac gêwiŋ eŋ ŋanôgoc.” ³⁷ Ma êsêacnêŋ ŋagêdô sêsôm gebe “Ŋac tau, naŋ gêgôm matapec mata gêlac naŋ, oc kêtôm gebe ênam Lasara sa e êmac êndu atom me masi.”

Jesu gêŋu Lasara mata jali kêsa kêtiam

³⁸ Jesu atê gêmô eŋ kêtiam e gêô lasê sêô. Ma sêô tau naŋ pocgêsuŋ, tec sêkêŋ poc tapa gêsaŋ auc. ³⁹ Tec Jesu kêsôm gebe “Akac poc tapa su.” Ma ŋac gêmac nê luo Marta kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, ŋasu kêsa gebe gêc bêc aclê su.” ⁴⁰ Tec Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aê kasôm gêdêŋ aôm, embe ôkêŋ êwiŋ, oc ôlic Anôtônê ŋawasi. Kasôm me masi.” ⁴¹ Go sêkac poc su, ma Jesu mata gedec ma kêsôm gebe “Tamoc, aê gajam danŋe aôm gebe kôkêŋ taŋam aêgac. ⁴² Aê kajalagac gebe kôkêŋ taŋam aê gedenŋ tôŋgeŋ. Mago kasôm biŋ tau kêtû lau tec sêkôsêkô necŋa, gebe sêkêŋ êwiŋ aôm kôsakiŋ aê gamêŋ.” ⁴³ Kêsôm biŋ tonanŋ su ma gêmôêc ŋa awa

kapôênj gebe “Lasara, ôsa ômôênj.” ⁴⁴ Ma ñacmatê kêsa toobo, nañ si enj akainj to lêma tônj, ma toobo waenja, nañ sêkwa enj lanjôanô auc nanjenj gêmênj. Go Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Anjamboac enj su ma akênj enj êna.”

*Lau dabuñsêga to Parisai sêkic Jesunê biñ
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2)*

⁴⁵ Juda tañ dêdênj Maria nañ, nêñ taêsam sêlic Jesu gêgôm gênj tonanj e sêkênj gewinj enj. ⁴⁶ Ma nêñ ñagêdô dêdênj Parisai jatedônj genj, tañ Jesu gêgôm nañ, ñawae gêdênj êsêac. ⁴⁷ Tec lau dabuñsêga to Parisai sêkac laumata sa ma sêsôm gebe “Aêac dangôm amboac ondoc. Ñac tônê tec gêgôm gêntalô taêsam. ⁴⁸ Aêac embe talicgenj ma êngôm nê gênj, oc lau samob sêkênj êwinj enj ma Rom mênjsêjanjo aêacnênj gamênj tolaugenj su.” ⁴⁹ Ma êsêacnênj ñac tenj, nê ñaê Kaiapa, tañ kêtú ñac dabuñsêga gêdênj jala tonanj gêmoa nañ, kêsôm gêdênj êsêac gebe “Amac ajam kauc biñ. ⁵⁰ Ma nêñ kauc kêsa kêpi biñ tonec atom gebe Ñac tagenj êmac êndu êjô lau, go êmoasinj amac êlêlêc lau samob sênaña su.” ⁵¹ Biñ tonanj enj kêsôm tau nê biñ atom. Enj kêtú ñac dabuñsêga gêdênj jala tonanj gêmoa, tec geoc ñalô tonanj lasê kêpi Jesu êmac êndu êjô launja. ⁵² Enj oc êmac êndu êjô lau tecenanjenj atom, enj êkatonj Anôtônê lau samob, tañ sêngônj palip-palipgenj nañ, sa sêpi tagenj amboac tonanj. ⁵³ Gêdênj bôc tonanj êsêac sêjac m sêkic êna biñ sênac enj êndunja. ⁵⁴ Tonanj su ma Jesu kêsêlênj gêmoa awê kêsêp Juda ñalêlôm kêtiam atom, kêtainj taugenj anja tonanj gêja malac tenj, ñaê Epraim gêc kêsî gamênj sawanja, jatonê ñacsenjomi sêmoa tonanj.

⁵⁵ Judanêñ Pasa kêdabin, tec lau taêsam ança gamêñ tonan sêpi Jerusalem sêja sêmuñ Pasa ñanoc, sebe sênac dabin taun. ⁵⁶ Êsêac sêsôm Jesu sêmoa lôm dabun ma sêsôm gêdêñ taun gebe “Amac abe amboac ondoc, abe enj oc êmêñ êlic om êwiñ me.”

Lau dabun sêga to Parisai sêjatu bin gebe “Ñac ten embe êjala gamêñ, tañ Jesu gêmoa nan, go êsôm lasê gebe sêkôc enj tøj.”

12

Maria geñ oso Jesu

(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

¹ Pasa atom tagen, bec 6geñ gêc, tec Jesu gêo lasê Betania. Lasara tañ Jesu gêñu enj sa ança ñacmatênêñ nan, gêmoa malac tonan. ² Êsêac seno moasinj gêdêñ enj ança tonan, tec Marta gêjam sakinj gêñ ma Lasara geñ gêñ gêñgôn gêwiñ êsêac. ³ Go Maria kêkôc bu ñamalu, tañ ñaôli kapôêñ nan, kekec ten mêngeñ oso Jesu akainj ma gêbuñ enj akainj ña môkêlauñ e bu tau ñamalu kêpônj popoc kêkô andu tonan ñalêlôm. ⁴ Tec ênê ñacsenjominêñ ten, Juda Isariot, tañ gebe eoc enj lasê nan, kêsôm gebe ⁵“Amboac ondoc sêkêñ bu tau gêdêñ lau sêjam ôli ña denari 300 atom, gebe sêkêñ ñaawa êndêñ lau ñalêlôm sawa.” ⁶ Enj taê gêjam lau ñalêlôm sawa, tec kêsôm bin tonan nec atom. Enj ñacgeñgeñ tec kêbic êsêacnêñ kanom, ma gêñ tañ lau sêkêñ kêsêp nan, enj kêkôc sa. ⁷ Tec Jesu kêsôm gebe “Ondec engeñ, enj gêjam dônj aêñoc bec sênsunj aêña. ⁸ Lau ñalêlôm sawa tec sêñgônj sêwiñ amac ñapanj, ma aê oc jangônj jawiñ amac ñapanj atom.”

Sêkic Lasaranê bin

⁹ Judanêj lau taêsam sêjô eñ gêmoa tonan ñawae tec sêja, mago sêja kêtú Jesu taugenña atom, sebe sêlic Lasara, tañ Jesu gêñu eñ sa anga ñamatênên nan êwiñ. ¹⁰ Lau dabuñsêga sêkic biñ gebe sênac Lasara êwiñ, ¹¹ gebe Juda taêsam sêja kêtú eñña e sêkên gêwiñ Jesu.

Jesu kêsô Jerusalem gêja

(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Ñagelen ma lau taêsam, tañ sêô lasê kêtú omña nan, sêjô Jesu êna Jerusalem ñawae, ¹³ tec sêôc tômtômlaun sêpuc eñ tôñtôn sêja ma sêmôêc gebe “Osana, alanem eñ, nan gêmênj gêjô Apômtau lanô nan, to Israelnênj kin,” ¹⁴ Jesu kêtap donki ñalatu ten sa ma gêngônj ñaô kêtôm teto gêc gebe

¹⁵ “Sion Latuo, ôtêc taôm atom.

Ôlic acgom. nêmi kin gêngônj donki ñalatu ten ñaô gêdênj aôm gêwac.”

¹⁶ Gêdênj tonan Jesunê ñacsenomi sêjala biñ tonan ñam atom. Mago gêdênj tañ Jesu kêkôc nê ñawasi sa su nan, ac taênj gêjam gebe biñ tônê teto kêpi eñ. tec sêgôm ñanô kêsá amboac tonan, ¹⁷ Lau tañ sêwiñ eñ gêdênj gêmôêc Lasara anga sêô ma gêñu eñ sa anga ñacmatênên nan, tec sêsôm biñ tau lasê. ¹⁸ Amboac tonan lau sêpuc eñ tôñtôn sêja, gebe sêjô eñ gêgôm gêñtalô tonan ñawaegac. ¹⁹ Ma Parisai sêsôm gêdênj tañ gebe “Kec, amac alicgac, amacnêmi biñ ñanô masi, lau samob jatêdaguc eñgeñ.”

Helen ñagêdô sebe sêlic Jesu

²⁰ Ma Helen ñagêdô sêwiñ êsêac, tañ sêpi Jerusalem sêja nan, sebe tetenj mec êndênj om.

²¹ Lau tau dêdênj Pilip anga Betsaida Galilaiana

sêja ma teten en gebe “Apômtau, aêacmêñ abe alic Jesu.” ²² Tec Pilip jakêsôm gêdên Andrea ma Andrea agêc Pilip jasêsôm gêdên Jesu. ²³ Ma Jesu gêjô êsêagêc awen gebe “Ñanoc kêdabingac gebe Ñamalacnê Latunê ñawasi êsa. ²⁴ Binñanô, aê jasôm tobinñanôgen êndên amac gebe Janjom ñawê embe êsêp nom atom, oc êtu palê atom ma tau ênêc. Êtu palê acgom, go ênam ñanô taêsam. ²⁵ Ñac tañ têtac gêwiñ gebe êmoa mata jali nañ, oc ênam sapu. Ma ñac tañ têtac gedec tau gebe êmoa mata jali anga nom tonec nañ, oc êmoasiñ en êngôn mata jali tenjen. ²⁶ Ten embe ênam sakiñ aê, nañ êndanğuc aêmañ ma gamêñ, tañ aê janğôn nañ, ñoc sakiñwaga oc êngôn êwiñ. Ten embe ênam sakiñ aê, nañ Tamoc oc etoc en sa.

Jesu gêwa tau sa gebe êmac êndu

²⁷ “Galoc aênoc katuc kêlênim tau, ma jasôm bin amboac ondoc. Jasôm gebe ‘Tamoc, ônam aê kêsi êndên noc tonec me.’ Masianô, aê gamêñ kêtü noc tonecña. ²⁸ Tamoc, ôngôm nêñ ñaê ñawae êsa.” Ma bin ten kêsas anga undambê gêmên gebe “Aê gagôm ñawae kêsagac, ma oc janğôm ñawae êsa êtiam.” ²⁹ Lau tañ sêkô nañ, sênô e sêsôm gebe “Wapap gêjac.” Ma ñagêdô sêsôm gebe “Anjela ten kêsôm bin gêdên en.” ³⁰ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Awa tônê kêsas kêtü aênas atam, kêsas kêtü amacña. ³¹ Galoc nom tonec ñatêm mêtôcña. Galoc Anôtô êtiñ nom tonec ñatau êsas êna. ³² Ma embe sêsun aê sas anga nom, oc jaê êsêac samob sas dêndên aê sêmên.” ³³ Bin tonan en kêsôm gebe êwas nê êmac êndu ñalên sa. ³⁴ Tec lau sêjô en awa gebe “Aêac tec anô gêc binñsu gebe Kilisi tau oc êmoa tenjen.

Ma amboac ondoc aôm kôsôm sêsuŋ Ŋamalacnê Latu sa acgom. Ŋamalacnê Latu tonê asa.” ³⁵ Go Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Ja tau oc êwê amac ŋasawa saunŋeŋ ôwiŋ. Asalêŋ atôm lau, taŋ ja gêwê êsêac naŋ, gebe ŋakesec êtap amac sa atom. Ŋac taŋ kêsêlêŋ gêmoa ŋakesec ŋalêlôm naŋ, gêjam kauc gamêŋ, taŋ gebe êna naŋ. ³⁶ Ja tec gêwê amac gêmoa. Amboac tonan akêŋ êwiŋ ja tau gebe atu ŋawê latui.”

Juda sêkêŋ gêwiŋ Jesu atom

Jesu kêsôm biŋ tonan su ma gêja kêsini tau gêdêŋ êsêac. ³⁷ Eŋ gêgôm gêŋtalô kapôêŋ taêsam êsêac sêlic, mago sêkêŋ gêwiŋ eŋ atom, ³⁸ gebe propete Jesaia nê biŋ êtu anô gebe

“Apômtau, asa lau sêkêŋ gêwiŋ aêacma jaen, ma Apômtau geoc nê lêma ŋaŋaclai lasê gêdêŋ asa.”

³⁹ Amboac tonan êsêac têtôm gebe sêkêŋ êwiŋ atom gebe Jesaia kêsôm teŋ gêwiŋ gebe

⁴⁰ “Eŋ kêpô êsêac matenânô ôkwi

to gêjac kapoac êsêac e nêŋ ŋalêlôm ŋadani kêsa,

gebe matenânô sêlic gêŋ atom

to gêŋ ŋalêlôm sêjala biŋ atom ma sênam tauŋ ôkwi atom,

e jaŋgôm êsêac ŋjam êsa atom.”

⁴¹ Biŋ tonan Jesaia kêsôm gebe gêlic Jesunê ŋawasi to gêwa eŋ sêjac.

⁴² Biŋ tonan gêc, mago kasêganêŋ taêsam sêkêŋ gêwiŋ eŋ, tagen sêsôm lasê atom kêtû Parisaiŋa gebe têtini êsêac su aŋga gôŋacnêŋ atom. ⁴³ Lau tonan ŋai têtac gêwiŋ waen, taŋ gêc ŋamalacŋa naŋ, kêlêlêc waen, taŋ gêc Anôtôŋa naŋ su.

44 Jesu gêmôêc gêc awêgeņ gebe “Ŋac taņ kêkêņ gêwiņ aê naņ, kêkêņ gêwiņ aê atom, kêkêņ gêwiņ Ŋac, taņ kêsakiņ aê gamêņ naņ. 45 Ma eņ taņ gêlic aê naņ, gêlic Ŋac, taņ kêsakiņ aê gamêņ naņ. 46 Aê ja tec gamêņ nom, gebe Ŋamalac samob, taņ sêkêņ gêwiņ aê naņ, nêņ teņ êmoa Ŋakesec atom. 47 Ma Ŋac teņ embe êņô aêņoc biņ ma êmansaņ atom, naņ aê oc jamêtôc eņ atom, gebe aê gamêņ gabe jamêtôc lau nomņa atom, gamêņ gabe janam lau nomņa kêsi. 48 Ŋac taņ kêpô aê siņ ma kêkôc Ŋoc biņ sa atom naņ, kêtap nê Ŋac-êmetôc-eņwaga sa. Biņ taņ kasôm naņ, êmetôc eņ êndêņ bêc Ŋamuņa, 49 gebe aê kasôm tauc Ŋoc biņ atom, Tamoc tau, taņ kêsakiņ aê gamêņ naņ, kêjatu aê kêtû biņ, taņ jasôm to jawa sa naņņa. 50 Ma aê kajala gebe ênê jatu kêtû danğôn mateņ jali teņgeņ Ŋam. Amboac tonañ biņ, taņ gawê sa naņ, gawa sa kêtôm Tamoc kêsôm gêdêņ aê.” *

13

Jesu kêkwasiņ nê Ŋacsenomi eņkain

1 Om Pasa kêdabiņ su ma Jesu kêjala nê noc êwi nom tonec siņ êndêņ Tama ênaņa gêsui sa. Eņ têtac gêwiņ nê lau, taņ sêmoa nom naņ Ŋanô, ma têtac gêwiņ êsêac e gêjac dabiņ kêpi nê Ŋacsenomi. 2 Êsêac sen gêņ sênğôn ma Sadañ kêbaliņ biņ kêsêp Simon Isariot latu Juda su, gebe eoc Jesu lasê. 3 Jesu kêjala gebe Tama kêkêņ gêņ samob kêsêp eņ lêma to kêjala gebe mênkêsa aņga Anôtônê ma oc êmu êndêņ Anôtô êna êtiam, 4 tec gêdi sa aņga tebo ma

* **12:50:** Denari tageņ kêtû komwaganen Ŋaoli bec tageņņa.

kêkôc nê ñakwê ñaôña su ma kêkôc obo sakinña jakêjandin. ⁵ Go kêkêc bu kêsêp laclu jagêjac m kêsagu ñacseñomi enkañ ma gêbuñ ña obo, tañ kêjandin nañ. ⁶ Gêgôm e jakêsa Simon Petere, go ñac tau kêsôm gêdêñ enj gebe “Apômtau, aôm gobe ônsañgu aê ockainj me.” ⁷ Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Gêñ tañ galoc gagôm nañ, gôjam kauc malôgenj go ôjala.” ⁸ Ma Petere kêsôm gêdêñ enj gebe “Masianô, aôm ônsañgu aê ockainj atomanô.” Jesu gêjô enj awa gebe “Aê embe jansañgu aôm atom, oc ôwê kainj aê atom.” ⁹ Ma Simon Petere kêsôm gêdêñ enj gebe “Apômtau, amboac tonañ ockainjenj atom, lemoc to môkêcapac êwiñ acgom.” ¹⁰ Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Ñac tañ gêlinj bu su nañ, êkwasiñ tau êtiam atom, akainj tagenj, gebe enj kêtü selecjac. Amac atu selec amboac tonañ, tagenj samob atom.” ¹¹ Enj kêjala ñaceoc-enj-lasêwaga su, tec kêsôm gebe “Amac samob atu selec atom.” ¹² Enj kesagu êsêac enkañ su, go kêsô nê ñakwê sa kêtiam jagêñgônj sic ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amacnêm kauc kêsa kêpi gêñ, tañ gagôm gêdêñ amac nañ, me masi. ¹³ Amac tonañ asam aê gebe Mêtêmôkê to Apômtau, nañ asôm jagêdêñ, gebe aê tau tonec. ¹⁴ Apômtau to mêtêmôkê tau aê embe jansañgu amac emkainj, go ansañgu taôm emkainj êndêñ-êndêñgenj amboac tonañgenj, ¹⁵ gebe aê katôc ñadônjonj gêdêñ amac gebe amac taôm anjôm amboac gagôm gêdêñ amac su. ¹⁶ Biññanô, aê jasôm tobiññanôgenj êndêñ amac gebe Sakinwaga kêlêlêc nê ñatau atom, ma jaenwaga kêlêlêc ñac, tañ kêsakinj enj nañ atom. ¹⁷ Embe ajala biñ tonañ ma embe anjôm ñanô êsa, oc aê aoc êôc amac.

¹⁸ “Ma Jasôm êpi amac samob atom. Aê kajala

lau, tañ kajaliñ êsêac sa nanj. Mago binj, tañ teto gec nanj, êtu anô gebe 'Ñac tañ genj aênoc mo nanj, gêôc akainj sa gebe êka aê.' ¹⁹ Binj tau ñanô kêsa atom tagenj, ma galoc jawa sa êndênj amac kwananjenj. Ma êndênj binj tau ñanô êsa, go akênj êwiñ gebe aê tau tonec. ²⁰ Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndênj amac gebe Tenj embe êkôc ñac, tañ aê kasakinj enj nanj sa, oc êkôc aê sa. Ma tenj embe êkôc aê sa, oc êkôc ñac, tañ kêsakinj aê gamênj nanj sa."

Jesu kêtôc ñac, tañ eoc enj lasê nanj

(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jesu kêsôm binj tonanjenj su e katu kêlênim tau, go gêwa sa gêc awêgenj gebe "Binjanô, aê jasôm tobinjanôgenj êndênj amac gebe Amacnêm ñac tenj oc eoc aê lasê." ²² Ma ñacsenjomi matenjanô gêdênj taunjenj ma sêjam kauc ñac, tañ enj kêsôm binj kêkanônjenj nanj. ²³ Ñacsenjominênjenj tenj, tañ Jesu têtac gêwiñ enj nanj, gêngônjenj kêsî enjña. ²⁴ Ñac tonanjenj tec Simon Petere kêsênic mata enj ma kêsôm gêdênjenj enj gebe "Ôtu kênac enj gebe binj tonanjenj kêsôm kêpi asa." ²⁵ Go Ñac tau kêsô Jesu asêtêkwa ñalabu gêja ma kêtû kênac gebe "Apômtau, asa." ²⁶ Tec Jesu gêjô enj awa gebe "Ñac tau tec aê oc jasac mo ñagêdô tôñ ma jakênjenj êndênjenj enj." Go kêsac mo ñagêdô tôñ ma kêkôc jakêkênjenj gêdênjenj Simon Isariot latu Juda. ²⁷ Ñac tau genjenj su, ma Sadanjenj kêsêp ênê ñalêlôm gêja. Tec Jesu kêsôm gêdênjenj enj gebe "Gênjenj tañ gobe ôngôm nanjenj, ôngôm sebenjenj." ²⁸ Ma êsêac samob, tañ senjenj gênjenj sêmoa nanjenj, nêñjenj tenjenj kêjala binjenj, tañ Jesu kêsôm gêdênjenj enj nanjenj, ñam atom. ²⁹ Nêñjenj ñagêdô seboc Jesu kêsôm gêdênjenj enj gebe "Ônam ôli aêacnênjenj gênjenj omña kwananjenjenj," gebe Juda kêbic kanom.

Ŋagêdô seboç eŋ êkêŋ gêŋ êndêŋ lau ŋalêlôm sawa.
³⁰ Ŋaç tau geŋ gêŋ su ma gacgeŋ kêsa gêja. Ma gêbêcauc.

Biŋsu wakuc

³¹ Juda kêsa gêja su, go Jesu kêsôm gebe “Galoc Ŋamalacnê Latunê ŋawasi mênkêsa ma Anôtônê ŋawasi kêsa kêtú eŋŋa. ³² Anôtônê ŋawasi embe êsa êtu eŋŋa, go Anôtô êkêŋ tau nê ŋawasi êndêŋ eŋ amboac tonañ. Ma êkêŋ ênê ŋawasi êsa sebeŋ. ³³ Ŋapalêac, aê jamoa jawiŋ amac ŋasawa saungeŋ êwiŋ, go ansom aê. Ma biŋ taŋ kasôm gêdêŋ Juda naŋ, galoc jasôm êndêŋ amac amboac tonañ gebe Gamêŋ taŋ aê jana, amac atôm gebe naasa atom. ³⁴ Aê jakêŋ biŋsu wakuc teŋ êndêŋ amac gebe Akêŋ nêmtac gêwiŋ elom tau. Akêŋ nêmtac gêwiŋ elom tau êtôm aê têtac gêwiŋ amac. ³⁵ Embe akêŋ nêmtac gêwiŋ elom tau, go samob sêjala êndêŋ tonañ gebe aêŋoc ŋacsenomi amac.”

Jesu kêsôm lasê gebe Simon Petere ênsê eŋ auc (Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Ma Simon Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau aôm ôna ondoc.” Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Gamêŋ taŋ aê jana naŋ, galoc kôtôm gebe ôndaŋguc aê nec atom. Malôgeŋ, go ôndaŋguc.” ³⁷ Ma Petere kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Apômtau, amboac ondoc galoc katôm gebe jandaŋguc aôm atom. Aê jamac endu êtu aômŋa.” ³⁸ Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aôm gobe ômac êndu êtu aêŋa me. Biŋŋanô, aê jasôm tobiŋŋanôgeŋ êndêŋ aôm gebe Talec oc êtaŋ atomgeŋ, ma aôm ônsa aê auc atu dim têtêac.

14

Jesu kêtú intêna daô lasê dandêḡ Tameḡiḡa

¹ “Nêm ḡalêlôm êiênim tau atom. Akêḡ êwiḡ Anôtô ma akêḡ êwiḡ aê. ² Tamocnê andu tec ḡabalêm taêsam gêc. Embe ênêc atom, oc jasôm êndêḡ amac gebe Jana jamansaḡ nêm gamêḡ. ³ Aê jana jamansaḡ amacnêm gamêḡ su acgom, go jamu jamêḡ ma jakôc amac, gebe gamêḡ, taḡ aê gêḡgôḡ naḡ, amac aḡgôḡ awiḡ. ⁴ Ma gamêḡ, taḡ aê jana naḡ, ḡaintêna amac alicgac.” ⁵ Tom kêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Apômtau, gamêḡ taḡ aôm ôna naḡ, aêac ajala atom, ma oc alic ḡaintêna amboac ondoc.” ⁶ Tec Jesu kêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Intêna aê ma biḡḡanô to aḡgôḡ matem jali ḡam aê. ḡamalac teḡ oc êndêḡ Tamoc êna atom, aê jawê eḡ acgom. ⁷ Embe ajala aê, oc ajala Tamoc amboac tonanḡ. Galoc tec ajala eḡ ma alic eḡgac.”

⁸ Go Pilip kêsôm gêdêḡ Jesu gebe “Apômtau ôtôc Tamam êndêḡ aêac alic, go êtôm aêac.” ⁹ Tec Jesu kêsôm gêdêḡ eḡ gebe “O Pilip, gamoa gawiḡ amac e ḡêḡgeḡ ma kôjala aê atom me. ḡac taḡ gêlic aê naḡ, gêlic Tamoc su. Amboac ondoc tec kôsôm gebe ‘Ôtôc Tamam êndêḡ aêac.’ ¹⁰ Aê gamoa Tamoc ḡalêlôm ma tamoc gêmoa aê ḡalêlôm nec kôkêḡ gêwiḡ atom me. Biḡ taḡ kasôm gêdêḡ amac naḡ, aê tauc ḡoc biḡ atom. Tamoc taḡ gêmoa aê ḡalêlôm naḡ, gêjam nê kôm tonanḡ. ¹¹ Akêḡ êwiḡ aê gebe gamoa Tamoc ḡalêlôm ma Tamoc gêmoa aê ḡalêlôm. Embe masi, go akêḡ êwiḡ êtu kôm tonanḡa. ¹² Biḡḡanô, aê jasôm tobiḡḡanôgeḡ êndêḡ amac gebe ḡac taḡ kêkêḡ gêwiḡ aê naḡ, ênam kôm, taḡ aê gajam naḡ amboac tonanḡ ma oc

ênam êlêlêc tonan su, gebe aê jandêñ Tamoc jana. ¹³ Ma gêñ samob, tañ aten anam aê tañôc nan, oc jañgôm ñanô êsa, gebe Latu êwaka Tamanê ñawasi sa. ¹⁴ Embe aten gêñ ten êndêñ aê anam aê lañôc, oc jañgôm ñanô êsa.

Jesu gêjac mata Nalau Dabun

¹⁵ “Embe têtac êwiñ aê, oc amansañ aêñoc biñsu. ¹⁶ Go aê jaten êndêñ Tamoc ma enj êkêñ amacnêm ênamawemwaga tenj gebe ômoa êwiñ amac tenjen. ¹⁷ Ñac tau Nalau biññanôña, tañ lau nomña sêkôc enj sa êtôm atom nan, gebe êsêac sêlic to sêjala enj atom. Amac tec ajala enjac, gebe gêwiñ amac ma gêmoa amacnêm ñalêlôm.

¹⁸ “Aê oc jandec amac atôm mosêbu atom, aê oc jandêñ amac jawac. ¹⁹ Ñasawa sauñgenj ma lau nomña sêlic aê êtiam atom, mago amac tec oc alic aê, gebe aê gañgôñ matoc jali, tec amac oc añgôñ matem jali amboac tonanjen. ²⁰ Êndêñ bêc ônê amac oc ajala gebe aê gamoa Tamoc ñalêlôm ma amac amoa aê ñalêlôm ma aê jamoa amac ñalêlôm.

²¹ “Ñac tañ kêkôc aêñoc biñsu sa ma kamasañ nan, enj ñac têtac gêwiñ aêña. Ñac tañ têtac gêwiñ aê nan, Tamoc têtac êwiñ enj ma aê têtac êwiñ enj amboac tonan ma jaoc tauc lasê jandêñ enj.” ²² Ma Juda, Isariot latu tonan atom, kêsôm gêdêñ enj gebe “Apômtau, aôm gobe oc taôm lasê êndêñ aêac, mago êndêñ lau nomña atom, nan ñam amboac ondoc.” ²³ Tec Jesu gêjô enj awa gebe “Ñac tenj embe têtac êwiñ aê ma êmansañ aêñoc biñ, oc Tamoc têtac êwiñ enj ma aêagêc andêñ enj naañgôñ awiñ enj. ²⁴ Ma ñac tañ têtac gêwiñ aê atom nan, kêmasañ aêñoc biñ

atom. Ma biñ tau, tañ amac anô nañ, aêñoc biñ atom, Tamoc tañ kêsakiñ aê gamêñ nañ nê.

²⁵ “Biñ tonañ nañ aê gêngôn gawiñ amac tec kasôm gêdêñ amac. ²⁶ Ma ênam-awemwaga Nalau Dabuñ tau, tañ Tamoc êsakiñ mênênam aê lanôc nañ, oc êndôn biñ samob êndêñ amac to êwa amacnêm kauc sa e taêm ênam biñ samob, tañ kasôm gêdêñ amac nañ. ²⁷ Aê jandec biñmalô êndêñ amac ma aêñoc biñmalô oc jakêñ êndêñ amac. Mago jakêñ êndêñ amac amboac lau nomña sêkêñ nec atom. Nêm ñalêlôm êlênim tau to atêc taôm atom. ²⁸ Amac anô aê kasôm gêdêñ amac gebe jana ma oc jandêñ amac jamêñ êtiam. Embe têmtac êwiñ aê, oc têmtac ñajam êsa gebe jandêñ Tamoc jana, gebe Tamoc kapôêñ kêlêlêc aê su. ²⁹ Biñ tau ñanô kêsas atom tagen, mago gabe jasôm êndêñ amac kwananjen gebe êndêñ tañ ñanô êsa nañ akêñ êwiñ. ³⁰ Aê jasôm biñ gwalêkiñ êndêñ amac êwiñ atom, gebe nom tonec ñatau êmên, mago oc êku aê tulu atom. ³¹ Tagen aê gagôm gêñ, tañ Tamoc kêjatu aê nañ, gebe lau nomña sêjala aê têtac gêwiñ Tamoc. Andi sa ma taêc anga tonec tana.

15

Jesu kêtú wainmôkê ñanô

¹ “Wainmôke ñanô aê ma Tamoc kêtú kôm wainña ñatau. ² Nôc ñawalô samob, tañ gêjam ñanô atom nañ, oc eso êngic, ma samob, tañ gêjam ñano nañ, oc ênac ñasêli su gebe ênam ñanô êlêlêc. ³ Amac atu selec su kêtú biñ, tañ kasôm gêdêñ amac nañña. ⁴ Amoa aê ñalêlôm, oc jamoa amac ñalêlôm. Nawalô teñ embe naêndiñ êsô ñamôkê atom, tau ênêc, oc

êtôm gebe ênam ñanô atom. Ma amac embe amoa aê ñalêlôm atom, oc amboac tonañ.

⁵ “Wainmôkê aê ma ñawalô amac. Ñac tañ gêmoa aê ñalêlôm, ma aê gamoa eñ ñalêlôm nañ, gêjam ñanô taêsam, gebe aê embe jawiñ atom, oc atôm gebe añgôm gêñ teñ atom. ⁶ Teñ embe êmoa aê ñalêlôm atom, oc sêmbaliñ eñ siñ e êtu masê amboac ñawalô, tañ kêmeliñ ma sejoñ sa nasêmbaliñ êpi ja gebe êniñ su. ⁷ Embe amoa aê ñalêlôm ma ñoc biñ oc ênêc amacnêm ñalêlôm, ma embe têmtac êwiñ gêñ teñ ma atañ, nañ oc akôc. ⁸ Embe anam ñanô taêsam e atu aêñoc ñacseñomi, go añgôm Tamocnê ñawasi êsa. ⁹ Aê têtac gêwiñ amac kêtôm Tamoc têtac gêwiñ aê. Amoa ñoc têtac gêwiñ, tañ kepeñ amac auc nañ ñalêlôm. ¹⁰ Embe amansañ aêñoc biñsu, oc amoa ñoc têtac gêwiñ, tañ kepeñ amac auc nañ ñalêlôm, atôm aê kamasañ Tamocnê biñsu ma gamoa ênê têtac gêwiñ, tañ kepeñ aê auc nañ ñalêlôm.

¹¹ “Biñ tonañ ñai samob kasôm gêdêñ amac, gebe ñoc têtac ñajam wacênêc amacnêm ñalêlôm ma ênac dabiñ amacnêm têmtac ñajam ênam amac auc. ¹² Aêñoc biñsu tonec gebe Akêñ nêm têmtac gêwiñ elom tau êtôm aê têtac gêwiñ amac. ¹³ Ñac tañ êmac êndu êjô nê lau nañ, nê têtac gêwiñ kêlêlêc ñêñgeñ su. ¹⁴ Amac êmbe añgôm gêñ, tañ kajatu amac nañ, oc atu aêñoc lau. ¹⁵ Aê jasam amac gebe sakiñwaga êtiam atom, gebe sakiñwaga gêjam kauc gêñ, tañ nê ñatau gêgôm nañ. Aê kêsam amacgac gebe atu ñoc lau, gebe gêñ samob, tañ ganô aña Tamocnê nañ, tec gaoc lasê gêdêñ amac su. ¹⁶ Amac tec ajaliñ aê sa atom, aê kajaliñ amac sa ma kasakiñ amac gebe

ana ma anam njanô, ma amacnê m njanô tonan ênêc njanan. Ma gên tan aten anam aê lanôc nan, Tamoc oc êkên êndên amac. ¹⁷ Aê jajatu amac gebe akên têtac gêwin elom tau.

Lau nomja têtac gedec Jesunê lau

¹⁸ “Lau nomja embe têtac endec amac, nan taêm ênam gebe têtac gedec aê kêt u njamata. ¹⁹ Amac embe anja lau nomja nê, oc lau nomja têtac êwin amac, gebe êsêacnê njanêdô amac. Mago aê kajalin amac sa anja lau nomja nê, gebe atu lau nomja êtiam atom, tec lau nomja têtac gedec amac. ²⁰ Taêm ênam bin, tan kasôm gêdên amac nan gebe Sakinwaga kêlêlêc nê njatau su atom. Êsêac sêjanda aêgac, tec oc sêjanda amac amboac tonan. ²¹ Gên samob tonan naj oc sêngôm êndên amac êtu noc njanê, gebe sêjala nac, tan kêsakin aê gamên nan atom. ²² Aê embe jamên to jawa bin sa êndên êsêac atom, oc nê sec masi. Mago galoc embe taên ênam gebe sênsa nê sec auc, oc sêngôm naeo. ²³ Nac tan têtac gedec aê nan, têtac gedec Tamoc amboac tonan. ²⁴ Aê embe janam kôm, tan nac ten gêjam atom nan, anja êsêacnê atom, go nê sec masi. Tagen galoc sêlic noc kôm tau su, mago têtac gedec aêagêc Tamoc. ²⁵ Amboac tonan bin, tan teto gêc êsêacnê binsu nan, oc êtu anô gebe ‘Êsêac têtac gedec aê njanmagen.’

²⁶ “Êndên tan jakinan ênam-awemwaga anja Tamocnê êndên amac êmên, Njalau binjanôna, nan êsa anja Tamocnê nan, oc êwa aê njan sa. ²⁷ Ma amac awa aê njan sa amboac tonan, gebe amoa awin aê gêdên gajac m noc kôm e mênghêdên galoc.

16

1 “Binj tonanɲ ɲai kasôm gêdêɲ amac gebe têtmac lulu e anaɲa atom. 2 Êsêac oc têtij amac su anɲa gôlôacnêɲ. ɲanoc oc mênêsa ma samob, taɲ sênac amac êndu naɲ, oc sênam kauc gebe sêjam sakinɲ gêdêɲ Anôtô ɲa gêɲ amboac tonanɲ. 3 Gêɲ tonanɲ ɲai oc sêɲgôm gebe sêjala Tamoc atom ma sêjala aê atom. 4 Binj samob kasôm gêdêɲ amac gebe êsêac embe sêɲgôm gêɲ tau êndêɲ ɲanoc, naɲ taêm ênam gebe binj tau kasôm gêdêɲ amac su.

Nalau Dabuɲ nê kôm

“Gêmunɲenɲ kasôm binj amboac tonanɲ gêdêɲ amac atom, gebe tauc gêɲgôɲ gawij amac. 5 Ma galoc jandêɲ ɲac, taɲ kêsakinɲ aê gamêɲ naɲ jana, ma amacnêm ɲac teɲ kêtû kênac aê gebe ‘Ôna ondoc’ nec atom. 6 Aê kasôm binj tonanɲ gêdêɲ amac e amacnêm ɲalêlôm ɲawapac gêjam aucɲenɲ, 7 ma aê jasom binɲanô êndêɲ amac gebe jawi amac siɲ nec, oc êmoasiɲ amac. Embe jawi amac siɲ atom, oc ênam-awemwaga êndêɲ amac êmêɲ atom. Embe jana, go jasakinɲ enɲ êndêɲ amac êmêɲ. 8 ɲac tonanɲ êmêɲ, go êwaka lau nomɲa nêɲ kauc sa êpi sec tau ma êpi binjgêdêɲ to êpi Anôtônê mêtôc. 9 Êpi sec gebe sêkêɲ gêwiɲ aê atom. 10 Ma êpi binjgêdêɲ gebe jandêɲ Tamoc jana ma amac alic aê êtiam atom. 11 Ma êpi mêtôc gebe Anôtô kêmêtôc nom tonec ɲatau su.

12 “Aêɲoc binj ɲagêdô gwalêkinɲ gebe jasôm êndêɲ amacɲa tec gêc, mago galoc oc asip sa atôm atom. 13 Ma êndêɲ taɲ ɲac ônê, ɲalau binɲanôɲa, tau êmêɲ naɲ, oc êwê amac ajala binɲanô tau tomalagenɲ, gebe enɲ oc êsôm tau nê binj atom. Binj taɲ enɲ gêɲô

nanġen, tec êsôm ma eoc biġ, taġ oc mênġesa nan, lasê êndên amac. ¹⁴ Nac tau oc êwaka aênoc ŋawasi sa, gebe eġ oc êkôc su anġa aênoc ma êsôm lasê êndên amac. ¹⁵ Tamocnê ġên samob kêtû aênoc. Amboac tonan tec kasôm gebe Nac tau êkôc su anġa aênoc ma êsôm lasê êndên amac.

Nalêlôm ŋawapac ênam tau ôkwi êtu têtac ŋajam

¹⁶ “Têlagen acgom ma alic aê sapu, ma têlagen êtiam, go alic aê êtiam.” ¹⁷ Ênê ŋacsenomi ŋagêdô sêsôm ġêdên taun gebe “Biġ tonec amboac ondoc, tec eġ kêsôm ġêdên aêac nec gebe ‘Têlagen acgom ma alic aê sapu, ma têlagen êtiam, go alic aê êtiam, ma ŋalô tonec ‘Aê jandên Tamoc jana.’ ” ¹⁸ Ma Êsêac sêsôm gebe “Biġ tonec amboac ondoc, tec eġ kêsôm nec gebe ‘Têlagen.’ Aêac tajala ênê biġ ŋam atom nec.” ¹⁹ Jesu kêjala êsêac sebe têtû kênac eġ, tec kêsôm ġêdên êsêac gebe “Amac apuc taôm gebe kasôm gebe ‘Têlagen acgom ma amac alic aê sapu, ma têlagen êtiam, go alic aê êtiam me.’ ” ²⁰ Biġŋanô, aê jasôm tobiġŋanôġen êndên amac gebe Amac oc atan ŋanô e apuc tanġiboa sa ma atan ma lau nomġa oc têtû samuc. Amac oc amoa tonêm ŋalêlôm ŋawapacġen, mago nêm ŋalêlôm ŋawapac tonan oc ênam tau ôkwi êtu têtac ŋajam. ²¹ Awê teġ embe êkôc ŋapalê, oc nê ŋalêlôm ŋawapac gebe nê noc kêdabiġac. Mago êndên taġ êkôc ŋapalê su nan, taê ênam ŋandan êtiam atom, têtac ŋajam gebe kêkôc ŋapalê kêtû awê sugac. ²² Amboac tonan galoc tonêm ŋalêlôm ŋawapacġen amoa e êndên taġ jalic amac êtiam nan, têtac ŋajam êsa. Ma lau teġ oc sêkôc têtac ŋajam su anġa amacnêm êtiam atom.

23 Êndêñ béc ônê oc atu kênac biñ teñ êndêñ aê êtiam atom. Biññanô, aê jasôm tobiññanôgeñ êndêñ amac gebe Embe atenñ gêñ teñ êndêñ Tamoc anam aê lañôc, oc êkêñ êndêñ amac. 24 Mêngêdêñ tonec amac atenñ gêñ teñ ajam aê lañôc atom. Atenñ oc akôc ma têtac ñjam êsa samucgeñ.

Jesu kêku nom tau tulu

25 “Biñ tonec ñai kasôm kêtú biñgôliñ gêdêñ amac. Ma ñanoc tau mêngêsa, oc janam êtu biñgôliñ êndêñ amac êtiam atom, jawa Tamoc ñam sa êndêñ amac ênêc awêgeñ. 26 Êndêñ béc ônañ amac oc atenñ gêñ anam aê lañôc, nañ aê jasôm êndêñ amac gebe aê oc jatenñ êndêñ Tamoc êtu amacña êtiam nec atom. 27 Tamoc tau tec têtac gêwiñ amac, gebe amac têtac gêwiñ aê ma akêñ gêwiñ gebe aê kasa aña Tamocnê tec gamêñ. 28 Aê kasa aña Tamocnê tec gamêñ nom. Ma jawi nom siñ ma jandêñ Tamoc jamu jana êtiam.” 29 Tec ênê ñacseñomi sêsôm gebe “Kec, galoc kôsôm gêc awêgeñ, gôjam kêtú biñgôliñ atom. 30 Galoc aêac ajala gebe aôm kôjala biñ samob ma kôpô lêna lau gebe têtú kênac biñ teñ êndêñ aômña atom. Amboac tonañ tec aêac akêñ gêwiñ gebe aôm kôsa aña Anôtônê.” 31 Go Jesu gêjô êsêac awenñ gebe “Galoc akêñ gêwiñ me. 32 Alic acgom, noc teñ oc mêngêsa, ma noc tau kédabiñ sugac, tañ sêsa amac êliñ-êliñ amoa nêñ êndêñêndêñgeñ ma oc andec aê taucgeñ jamoa, mago oc taucgeñ jamoa atom, gebe Tamoc gêwiñ aê. 33 Aê kasôm biñ tonec gêdêñ amac gebe tobiñmalôgeñ amoa aê ñalêlôm. Aña nom tonec amac amoa tonêñ ñalêlôm ñawapacgeñ, mago têtac êpa sugenñ. Aê kaku nom tau tulu sugac.”

17

Jesu keteņ mec kētu nê ņacseņomiņa

¹ Jesu kêsôm biņ tonañ su, go mata gedec undambê ma keteņ mec gebe “O Tamoc, ņanoc kêdabiņgac, ôkêņ Latômnê ņawasi êsa, gebe Latôm oc êkêņ aômnêm ņawasi êsa. ² Aôm kôkêņ eņ kētu gêņ totau-totau samob ņatau, gebe êkêņ lau samob, taņ kôkêņ gêdêņ eņ naņ, sêņgôņ mateņ jali teņgeņ. ³ Sêņgôņ mateņ jali ņam tonec gebe sêjala aôm Anôtô ņanô tageņ agêc Jesu Kilisi tau, taņ kôsakiņ eņ gêmêņ naņ. ⁴ Kôm taņ kôsakiņ aê gebe janam naņ, tec gajam e gajac dabiņ su ma kakêņ aômnêm ņawasi kêsa aņga nom. ⁵ O Tamoc, galoc ôkêņ ņawasi, taņ gêc aomņa naņ, êndêņ aê, ņawasi taņ gawê kaiņ gêdêņ nom masigeņ ma gamoa gawiņ aôm naņ.

⁶ “Aê gawa nêm ņaê sa gêdêņ ņamalêc, taņ kôkêņ gêdêņ aê aņga lau nomņa nêņ. Aômnêm gêņ êsêac, tec kôkbiņ êsêac gêdêņ aê ma sêmasaņ aômnêm biņ. ⁷ Galoc sêjala gebe gêņ samob, taņ kôkêņ gêdêņ aê naņ, aņga aômnêmgeņ, ⁸ gebe biņ, naņ kôkêņ gêdêņ aê, tec kakêņ gêdêņ êsêac. Ac sêkôc sa e sêjala toņanôgeņ gebe aê kasa aņga aômnêm, ma sêkêņ gêwiņ gebe aôm kôsakiņ aê tec gamêņ.

⁹ “Aê kateņ kētu êsêacņa, kateņ kētu lau nomņa atom. Kateņ kētu êsêac taņ kôkêņ gêdêņ aê naņņa, gebe nêm gêņ êsêac. ¹⁰ Aêņoc gêņ samob kētu aômnêm gêņ, ma aômnêm gêņ samob kētu aêņoc gêņ, ma êsêac sêwaka aêņoc ņawasi sa. ¹¹ Aê tec jaņgôņ nom êtiam atom, mago êsêacmêņ gacgeņ sêņgôņ nom. Ma aê jandêņ aôm jawac. O Tamoc dabuņ, ômansaņ êsêac gebe sêmoa nêm ņaê, taņ kôkêņ gêdêņ aê naņ ņalêlôm, ma tētu gêņ tageņ

amboac aêagêc tagen. ¹² Gêdêñ tañ gamoa gawin êsêac nañ, kamasañ êsêac sêñgôn tonêm ñaêgen, tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ. Aê gajob êsêac e nêñ teñ gêjaña atom, ñac gêbac latu tagen, gebe biñ tañ teto gêc nañ, êtu anô. ¹³ Galoc tonec aê jandêñ aôm jawac, ma biñ tonec jasôm anğa nom êwiñ gebe ñoc têtac ñajam ênam êsêac auc samucgen. ¹⁴ Aê kakêñ aômnêm biñ gêdêñ êsêac ma lau nomña têtac gedec êsêac, gebe êsêac anğa lau nomña nêñ atom, têtôm aê tauc anğa nom atom amboac tonañ. ¹⁵ Aê jaten gebe aôm ôkôc êsêac su anğa nom atom, jaten gebe ojop êsêac êndêñ ñac sec. ¹⁶ Êsêac anğa nom atom têtôm aê anğa nom atom. ¹⁷ Ônam dabuñ êsêac ña biññanô tau, gebe aômnêm biñ kêtü biññanô. ¹⁸ Aê kasakiñ êsêac sêmoa nom kêtôm aôm kôsaki ñ aê gamêñ nom. ¹⁹ Ma aê janam dabuñ tauc êtu êsêacña gebe êsêac têtü dabuñ tobiññanô amboac tonañ.

²⁰ “Aê jaten êtu êsêac tonec taunğenña atom, jaten êtu lau, tañ sêñô êsêacnêñ biñ e sêkêñ êwiñ aê nañña êwiñ ²¹ gebe samob têtü gêñ tagen amboac aôm, Tamoc, gômoa aê ñalêlôm ma aê gamoa aôm ñalêlôm. Ma êsêac sêmoa aêagêc ñalêlôm, ec lau nomñc sêkêñ êwiñ gebe aôm kôsakiñ aê gamêñ. ²² Ma ñawasi, tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ, tec kakêñ gêdêñ êsêac, gebe êsêac têtü gêñ tagen amboac aêagêc tagen. ²³ Aê gamoa êsêac ñalêlôm kêtôm aôm gômoa aê ñalêlôm, gebe ônac dabiñ êsêac têtü gêñ tagen, ma lau nomña sêjala gebe aôm kôsakiñ aê gamêñ to têtac gêwiñ êsêac amboac têtac gêwiñ aê.

²⁴ “O Tamoc, aê gabe gêñ, tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ,

sêmoa sêwiņ aê sêngôņ gamêņ, taņ aê oc jaņgôņ naņ, gebe sêlic aêņoc ņawasi, taņ kôkêņ gêdêņ aê, gebe aôm têmtac gêwiņ aê gêdêņ nom ņanô kêsa atom tagen. ²⁵ O Tamoc, ņac gêdêņ, lau nomņa sêjala aôm atom, mago aê kajala aômğac, ma êsêac tonec tec sêjala gebe aôm kôsakiņ aê. ²⁶ Aê ņawa nêմ ņaê sa gêdêņ êsêac ma oc jawa sa-jawa sa jamoa, gebe nêմ têmtac gêwiņ aêņa ênêc êsêacnêņ ņalêlôm ma aê jamoa êsêacnêņ ņalêlôm.”

18

Sêkôc Jesu tôņ

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Jesu kêsôm biņ tonañ su, go gêwiņ nê ņacsenomi sêsa jaselom bu Kidron. Kôm teņ gêc bu ņamaken ņnêņa, ma Jesu to nê ņacsenomi sêsêp kômłêlôm sêja. ² Juda taņ geoc eņ lasê naņ, gêlic gamêņ tonañ kwananęeņ, gebe Jesu kêkac nê ņacsenomi sa anęa tonañ elêmə. ³ Juda tau kêkôc lau matu teņ sa ma lau dabuņsêga to Parisai nêņ sakiņwaga ņagêdô sêwiņ sêoc dawen to lamp ma laukasap sa jasêo lasê. ⁴ Jesu kêjala gêņ samob, taņ gebe êtap eņ sa naņ kwananęeņ, mago kêsa jakêsôm gêdêņ êsêac gebe “Amac asôm asa.” ⁵ Ma êsêac sêjô eņ awa gebe “Jesu Nasareņa.” Go eņ kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aê tau tonec.” Ma Juda taņ gebe eoc eņ lasê naņ, kêkô gêwiņ êsêac. ⁶ Jesu kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Aê tau tonec,” ma êsêac sênu taunęeņ e jasêu taun sêc. ⁷ Tec eņ kêtu kênac êsêac kêtiam gebe “Amac asôm asa.” Ma êsêac sêsôm gebe “Jesu Nasareņa.” ⁸ Tec Jesu gêjô êsêac awen gebe “Aê kasôm gêdêņ amac su gebe aê tau tonec. Embe

ansom aê, ma andec êsêac onec sêna.” ⁹ Biñ tonañ gebe ênê biñ, tañ kêsôm nañ, êtu anô gebe “Êsêac tañ kôkêñ gêdêñ aê nañ, gajam êsêacnêñ teñ sapu atom.” ¹⁰ Ma Simon Petere, nañ nê siñ gêc, tec gêbuc sa jakêpa dabuñsêganê sakiñwaga tañjalañ anôña su, ma sakiñwaga tau nê ñaê Malku. ¹¹ Tec Jesu kêsôm gêdêñ Petere gebe “Ônsêmun siñ êmu êsêp ñaatali êna. Laclu tañ Tamoc kêkêñ gêdêñ aê nañ, oc janôm gêñ êsêp atom me.”

Jesu kêkô dabuñsêga lanñônêm

¹² Lau toñ tonañ to nêñ kapitai ma Judanêñ sakiñwaga sêkôc Jesu ma sêsô eñ tôñ. ¹³ Go sêwê eñ dêdêñ Anas sêja, Kaiapa tañ kêtú ñac dêbuñsêga gêdêñ jala tonañ gêmoa nañ iawa. ¹⁴ Kaiapa tau tec kêsôm gêdêñ Juda gebe “Ñac tagenñ êmac êndu êjo lau, go êmoasiñ lau êlêlêc.”

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Simon Petere agêc ñacsenom teñ têdaguc Jesu sêja. Ma ñac dabuñsêga kêtjala ñacsenom tonangac, tec gêwin Jesu kêsô ñac dabuñsêga nê andu ñamalaclunñ gêja. ¹⁶ Ma Petere kêkô sacgêdô ñadêmoêña. Go ñacsenom, tañ ñac dabuñsêga kêtjala eñ su nañ, kêsá jakêmasañ biñ gêdêñ awê gejob sacgêdôña ma gêwê Petere agêc sêsô sêja. ¹⁷ Ma awê gejob sacgêdôña kêsôm gêdêñ Petere gebe “Aôm kôtu ñac tônê nê ñacsenom teñ gôwiñ me.” Ma eñ kêsôm gebe “Masi.” ¹⁸ Gamêñ ñaluc ma kômwaga to sakiñwaga sêmakop ja ma sêsêlu sêkô, tec Petere kêsêlu ja kêkô gêwiñ êsêac.

Dabuŋwaga kêtû lêsu Jesu

(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Ma ñac dabuŋsêga kêtû kênac Jesunê ñacseŋomi to nê mêtê ñam gêdêŋ eŋ. ²⁰ Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Aê kasôm biŋ gêdêŋ lau samob gamoa awêgeŋ ma kadôŋ mêtê gamoa lôm malacŋa to lôm dabuŋ, taŋ Juda samob sêkac sa naŋ, elêmê ma kasôm biŋ teŋ kasiŋ atom. ²¹ Aôm kôtu kênac aê kêtû asageŋŋa. Ôtu kênac lau-sêŋô-biŋwaga acgom, gebe êsêac tec sêjala aêŋoc bi ñ, taŋ kasôm naŋ.” ²² Kêsôm bi ñ tonanŋ gêmôa ma sakiŋwaga, taŋ sêkô naŋ, nêŋ teŋ kêtap Jesu kêsêp alianô ma kêsôm gebe “Aôm gôjô ñac dabuŋsêga awa amboac tonanŋ me.” ²³ Tec Jesu gêjô eŋ awa gebe “Embe jasôm eso, naŋ ôwa sa gebe keso. Ma embe jasôm êndêŋ, ma amboac ondôc gôjac aê.” ²⁴ Go Anas gêsô eŋ tôŋ ma kêsakiŋ eŋ tolêpoageŋ gêdêŋ ñac dabuŋsêga Kaiapa gêja.

Petere gêsa Jesu auc kêtiam

(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Simon Petere kêsêlu ja kêkô ma êsêac sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm anŋa ênê ñacseŋominêŋ teŋ amboac tonanŋ me.” Ma eŋ kêpa tau gebe “Masi.” ²⁶ Go ñac dabuŋsêga nê sakiŋwaganêŋ teŋ, Ñac taŋ Petere kêpa eŋ taŋalauŋ su naŋ gwadê, tec kêsôm gebe “Aôm tonec tê galic aôm gômôa kôm gôwiŋ eŋ nê me.” ²⁷ Ma Petere kêpa tau kêtiam, tec sep tagen talec kêtanŋ.

Jesu kêkô Pilata laŋônêm

(Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Bêbêcgeŋ ma sêwê Jesu anŋa Kaiapanê sêja gôliŋwaganê andu. Juda taunŋ sêsô gôliŋwaganê

andu sêja atom, têtêc gebe sêngôm taunj têtû sec a têtôm gebe sêniñ Pasa sêwiñ atom. ²⁹ Amboac tonañ Pilata kêsa gadêñ êsêac gêja ma kêsôm gebe “Atiñ biñ ondoc ñakaiñ kêpi ñac tonec.” ³⁰ Ma êsêac sêjô eñ awa gebe “Ñac tonañ êmbe ñac secanô atom, aêac oc akôc eñ andêñ aôm amêñ atom.” ³¹ Tec Pilata kêsôm gédêñ êsêac gebe “Amac taêm akôc eñ awac ma amêtôc eñ êtôm amacnêm biñsu.” Ma Juda sêsôm gédêñ eñ gebe “Aêacma jao kékô gebe anac ñamalac teñ êndu atom.” ³² Biñ tonañ kêsa gebe Jesunê biñ, tañ kêsôm gêwa nê êmac êndu ñalêñ sa nañ, êtu anô.

³³ Amboac tonañ Pilata kêsô gôliñwaganê andu gêja kêtiam jagêmôêc Jesu ma kêtû kênac eñ gebe “Judanêñ kiñ aôm me masi.” ³⁴ Tec Jesu gêjô eñ awa gebe “Aôm taôm taêm gêjam biñ tonañ tec kôsôm, me lau ñagêdô sêwa aê ñam sa gédêñ aôm.” ³⁵ Ma Pilata gêjô eñ awa gebe “Aê Juda me. Aômnêm lau to lau dabuñsêga sêkêñ aôm gôdêñ aê gômôêñ. Aôm gôgôm asageñ.” ³⁶ Ma Jesu gêjô eñ awa gebe “Aêñoc gamêñ gêc nom tonec atom. Embe aêñoc gamêñ ênêc nom tonec, oc ñoc lau sênac siñ ma Juda sêkôc aê tôñ atom. Mago aêñoc gamêñ gêc tonec atom.” ³⁷ Ma Pilata kêsôm gédêñ eñ gebe “Amboac tonañ aôm kiñ teñ me.” Tec Jesu gêjô eñ awa gebe “Kôsôm gac, aê kiñ teñ. Tinoc kékôc aê tec gamêñ nom tonec gebe jawa biññanô sa. Lau samob, tañ nêñ ñam kasêp biññanô nañ, sêñô aê aoc.” ³⁸ Ma Pilata kêsôm gédêñ eñ gebe “Biññanô tau tonañ asageñ.”

*Pilata kêkic Jesunê biñ
(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25)*

Kêsôm biñ tonañ su, go kêsâ gêdêñ Juda gêja kêtiam ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê katap biñ teñ sa kêpi ñac tônê atomanô. ³⁹ Amacnêm mêtê teñ tec gêc gebe jañgamboac ñac teñ su êtôm Pasagenj êndêñ amac. Ma galoc abe jañgamboac Judanêñ kinj su êndêñ amac me masi.” ⁴⁰ Ma êsêac sêmôêc sêoc aucgenj kêtiam gebe “Enj atom, Baraba.” Ma Baraba tau tonañ enj kêjañgowaga teñ.

19

¹ Gocgo Pilata kêsôm sêkôc Jesu tøn ma si enj ña lêpoa. ² Ma sêkôc okêm mênjsêmôê kêtû sunsunj, go sêkêñ enj kêkuc ma sêu ñakwê asôsamuc gêsac enj, ³ go jasêkô enj lañônêmña ma sêsêm gebe “Judanêñ kinj, ômoa ñajamônj.” Ma têtap enj kêsêp alianô.

⁴ Pilata kêsâ gêja kêtiam ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Alic acgom, aê jawê enj êsa awê êndêñ amac, go taôm ajala gebe katap biñ teñ sa kêpi enj atom.”

⁵ Go Jesu tosunsunj okêm ma tonjakwê asôsamuc kêsâ awê gêdêñ êsêac gêja. Ma Pilata kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Alic ñamalac tau tonec.” ⁶ Lau dabunjsêga

to sakinwaga sêlic enj e sêmôêc gebe “Ônac enj êpi kakesotau êna. Ônac enj êpi kakesotau êna.” Tec Pilata kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Taôm akôc enj awac ma anac enj êpi kakesotau, gebe aê tauc tec katap biñ teñ sa kêpi enj atom.” ⁷ Juda sêjô enj awa gebe “Aêacma biñsu teñ gêc, ma êtu biñsu tonañña tec enj êmac êndu, gebe kêsam tau gebe Anôtônê Latu.”

⁸ Pilata gênô biñ tonañ e kêtêc tau ñanô, ⁹ ma kêsô gôliñwaganê andu gêja kêtiam jakêtu kênac Jesu gebe “Aôm aña ondoc,” e Jesu gêjam tau tøn. ¹⁰ Tec Pilata kêsôm gêdêñ enj gebe “Aôm gôjam taôm tøn aê

me. Aôm kôjala gebe aê katu n̄atau jaŋgamboac aôm suŋa to n̄atau janac aôm ôpi kakesotaun̄a me masi.”
 11 Ma Jesu gêjô en̄ awa gebe “Anôtô lôlôc̄na embe êlôc atom, aôm ôtu aêŋoc n̄atau atom. Amboac tonan̄ ñac, taŋ kêkêŋ aê gadêŋ aôm gamêŋ nan̄, nê sec kêlêlêc aôm nê m̄ su.” 12 Pilata gêŋô biŋ tonan̄ tec gesom intêna êŋgamboac en̄ suŋa, mago Juda sêmôêc sêôc aucgeŋ gebe “Embe ôŋgamboac ñac tonan̄ su, oc kaisaranê ñac aôm atom. Ñac teŋ embe êŋgôm tau êtu kiŋ nan̄, oc etoc tau sa êndêŋ kaisara.”

13 Pilata gêŋô biŋ tonan̄ su, go gêwê Jesu kêsa awê e Pilata tau gêŋgôn̄ lêpôn̄ sêmêtôc biŋna, nan̄ kêkô gamêŋ, taŋ sêsam sebe “Masacpoc” nan̄, sêsam ña Ebolai awen̄ gebe “Gabata.” 14 Biŋ tonan̄ sêgôm gêdêŋ bêc, taŋ sêmasaŋ taun̄ kêtû Pasaŋa nan̄. Ñac kêkô ñaluŋgeŋ ma Pilata kêsôm gêdêŋ Juda gebe “Alic nê m̄ kiŋ tauma acgom.” 15 Ma lau tau sêmôêc gebe “Enaŋamaŋ, ênaŋamaŋ. Ônac en̄ êpi kakesotau.” Tec Pilata kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Amac abe aê janac amacnê m̄ kiŋ êpi kakesotau êna me.” Ma lau dabuŋsêga sêjô en̄ awa gebe “Aêacma kiŋ masi, kaisara taugen̄.” 16 Sêsôm su, go kêkêŋ Jesu gêdêŋ êsêac gebe sênac en̄ êpi kakesotau.

Sêjac Jesu kêpi kakesotau

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43)

Amboac tonan̄ sêkôc Jesu sa sêja. 17 En̄ tau gêôc nê kakesotau ma sêsa gamêŋ, taŋ sêsam gebe “Gamêŋ môkêlac̄na” nan̄ sêja, sêsam ña Ebolai awen̄ gebe “Golgata.” 18 Jasêjac en̄ kêpi kakesotau an̄ga tonan̄, ma ñac luagêc sêwiŋ en̄ seŋkaleŋ makeŋ-makeŋ, ma Jesu kêsêp ñaluŋgeŋ. 19 Ma Pilata keto

nalô tenj ma gêjac taminj kakesotau. Nalô tau gebe “Judanênj Kin Jesu Nasaretna.” ²⁰ Gamênj tanj sêjac Jesu kêpi kakesotau nanj, gêc malacgala, tec Juda taêsam sêsam nalô tau. Ma teto nalô tau na Ebolai ma Rom to Helen awenj. ²¹ Tec Judanênj lau dabunjsêga sêsôm gêdênj Pilata gebe “Oto gebe ‘Judanênj kin atom,’ oto gebe ‘Enj tau kêsam tau gebe Judanênj kin aê.’” ²² Ma Pilata gêjô êsêac awenj gebe “Binj tanj kato nanj katogac.”

²³ Sinjwaga sêjac Jesu kêpi kakesotau su acgom, go sêboa ênê njakwê sa gêja toê aclê kêtôm êsêac sinjwaga kêtômgenj. Ma njakwê ôlinja gacgenj gêc. Njakwê balinj tau sêsi atom, sêwa samucgenj anja gêsutêkwa ma kêsêp e gêdênj akainj, ²⁴ ma sêsôm gêdênj taunj gebe “Takac êngic atom, tapuc kapoac ma takênj êndênj njac tenj êkôc samucgenj.” Sêgôm tonanj gebe binj, tanj teto gêc nanj, êtu anô gebe

“Êsêac sêjac sam aênjoc njakwê gêdênj taunj ma sêpuc kapoac kêtû njoc njakwê balinjna.”
Gênj tonanj sinjwaga sêgôm.

²⁵ Jesu têna agêc têna saunj, Kleopanê awê Maria, ma Maria Magdalaña sêkô Jesunê kakesotau njalabu. ²⁶ Jesu gêlic têna agêc njacsenjom, tanj têtac gêwiñ enj nanj, agêc sêkô sêwiñ taunj, tec kêsôm gêdênj têna gebe “Awê, ôlic latôm tonanj.” ²⁷ Go kêsôm gêdênj njacsenjom tau gebe “Ôlic tênam tonanj.” Ma gêdênj njasawa tau tonanjenj njacsenjom tau kêkôc Jesu têna sa jagênjgônj ênê andu gêwiñ enj.

Jesu gêmac êndu

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Tonanj su ma Jesu kêjala gebe gêjac dabinj nê gênj samob e gêbacnê gebe binj, tanj teto gêc nanj,

êtu anô, tec kêsôm gebe “Bu gêjô aê.” ²⁹ Laclu tobu ñamakic kêkô, tec sêsac mêchelep tôj kêsêp bu ñamakic ma sêjac kêsô ôpic jasêsunj kêpi gêdêj enj awasunj gêja. ³⁰ Jesu gênôm bu ñamakic tau su ma kêsôm gebe “Gajac dabiñ sugac.” Go môkêapac gêjac tuluc ma kêkêj nê katu gêja.

Sêgun Jesu kêsêp nê bl

³¹ Gêdêj bêc tonan, bêc sêmansan taunj êtu Pasaña, tec Juda teten Pilata gebe êkêj lau têtuc lau tau enkainj tulu ma sêkôc êsêacnêj ñawêlêlanj su. Teten en nanj ñam gebe ñawêlêlanj senkalej kakesotau êndêj sabat atom, gebe sabat tonan kapôenj kêlêlêc. ³² Amboac tonan sinwaga jatêtuc ñac ñamataña akainj tulu ma ñac, tanj sêjac enj genkalej ñamakenj nanj, sêgôm enj amboac tonanjen. ³³ Go deden Jesu sêja e sêlic enj gêmac êndu su, tec têtuc enj akainj tulu atom. ³⁴ Mago sinwaga tenj gêgunj enj ña kem ñamata kêsêp nê bi e gacgenj dec to bu kêsâ. ³⁵ Ma ñac, tanj gêlic genj tau nanj, kêsôm lasê ma kêsôm lasê tobinñanôgenj. Ñac tau kêjala gebe kêsôm binñanô gebe amac akêj êwiñ amboac tonan. ³⁶ Sêgôm gên tonec gebe binj, tanj teto gêc nanj, êtu anô gebe “Êsêac oc têtuc ênê ñatêkwa tenj tulu atom.” ³⁷ Ma binj tonec êwiñ gebe “Lau oc matenj e ñac, tanj sêgunj enj nanj.”

Êsêac sêsunj Jesu kêsêp sê

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Binj tonan su acgom, go Jesunê ñacsenjom tenj, tanj gêjam nê ñalêlôm auc kêtû kêtêc Judaña nanj, Josep anga Arimatia, keten Pilata gebe êkôc Jesunê ñaweleanj su, tec Pilata gêlôc. Amboac tonan

Josep jakêkôc ñawêlêlan tau su. ³⁹ Ma Nikodeme, tañ gêmunjen geden gêbêc geden Jesu gêja nan, kêkôc katêkwi to môsê sêgalun gawin tau kêtôm dôñ 100 ma gêja amboac tonan. ⁴⁰ Êsêac lau tonan jasekôc Jesunê ñawêlêlan su ma sêsaban togenmalugen kêsêp obo kwalam-kwalam kêtôm Juda sesaban nêñ ñacmatê semoa. ⁴¹ Kôm tenj gêc gamên, tañ sêkên Jesu kêpi kakesotau nan ñagala, ma sêô wakuc tenj gec kôm tonan ñalêlôm, tañ tetoc ñacmatê tenj gêc gêmun su atomanô. ⁴² Ac tetoc enj gec tonan gebe Judanên bêc sêmansan tauñña gêbacnê, tec sesun Jesu gêc sêô tonan dambegen.

20

Jesu gêdi sa anja ñacmatênêñ

(Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12)

¹ Gêdên woke ñabêc ñamata ñabêbêc kanucgen nan Maria Magdalanja gêja sêô e gêlic sêkac poc su anja sêawa. ² Tec kêlêti jakêsôm gêdên Simon Petere agêc ñacsenom, tañ Jesu têtac gêwin enj nan gebe “Êsêac sêkôc Apômtau sa anja sêô ma ajam kauc gamên, tañ tetoc enj gêc nan.” ³ Tec Petere agêc ñacsenom tau sêsa sêô sêja. ⁴ Agêc sêlêti lulugen sêwin tauñ sêja e ñacsenom, nan kêlêlêc Petere ma gêmun jagêô lasê sêô kêtû ñamata ⁵ jakêruc kêniñ e gêlic obo kwalam-kwalam gêc, mago enj tau kêsêp gêja atom. ⁶ Simon Petere kêdaguc e gacgen kêsêp sêlêlôm gêja ma gêlic obo kwalam-kwalam gêc, ⁷ ma obo waenña, tañ sêu gêsac môkêapac nan, gêc gêwin obo kwalam-kwalam tonan atom, sêlun sa ma tetoc gêc tauña. ⁸ Gocgo ñacsenom, tañ jagêô lasê sêô kêtû ñamata nan, kêsêp ñalêlôm gêja e gêlic

ma kêkêñ gêwiñ, ⁹ gebe agêcnêñ kauc kêsa kêpi biñ, tañ teto gêc gebe Eñ oc êndi sa anja ñacmatênêñ nan, su atom tagen. ¹⁰ Tonañ su, go ñacseñomagêc sêc sêmu sêja.

*Jesu geoc tau lasê gêdêñ Maria Magdalaña
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)*

¹¹ Maria mênkêtañ kêkô sê ñamagê. Kêtañ ma kêtuc kêniñ kêsêp sê ñalêlôm ¹² e gêlic anela luagêc tonêñ ñakwê ñaeb ñaôma sêngôñ gamêñ, tañ tetoc Jesunê ñawêlêlañ gêc nañ ñamala, teñ gêngôñ eñ môkêapacña ma teñ gêngôñ eñ akaiñña. ¹³ Ma agêc sêsôm gêdêñ eñ gebe “Awê, aôm kôtañ asagen.” Tec eñ kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Êsêac sêkôc ñoc Apômtau sa ma aê gajam kauc gamêñ, tañ tetoc eñ gêc nañ.” ¹⁴ Kêsôm biñ tonañ su ma kêkac tau ôkwi e jagêlic Jesu kêkô, mago kêjala eñ gebe Jesu nec atom. ¹⁵ Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Awê, aôm kôtañ asagen. Aôm gosom asa.” Ma awê tau geboc eñ ñac-gejob-kômwaga teñ, tec kêsôm gêdêñ eñ gebe “Apômtau, embe aôm ôkôc eñ su, nañ ôsôm gamêñ, tañ kotoc eñ gêc nañ, ñam êndêñ aê, ma jakôc eñ jamêñ,” ¹⁶ Go Jesu awa gêjac eñ gebe “Maria.” Tec awê tau gêjac tau ôkwi ma kêsôm gêdêñ eñ ña Ebolai awen gebe “Rabuni,” gebe “Mêtêmôkê.” ¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Ômoasac aê atom, gebe kapi gadêñ Tamoc gaja atom tagen. Ôndêñ lasici naôsôm êndêñ êsêac gebe ‘Aê japi jandêñ aê Tamoc to ac Tamemi, jandêñ êoc Anôtô to amacnêm Anôtô jana acgom.’ ” ¹⁸ Amboac tonañ Maria Magdalaña jakêsôm lasê gêdêñ ñacseñomi gebe “Aê galic Apômtau su, tec kêsôm biñ tonec gêdêñ aê.”

Jesu geoc tau lasê gêdêñ ñacsenjomi
(*Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49*)

¹⁹ Woke ñabêc ñamataña tonañ ñakêtula ma ñacsenjomi sêlai balêm, tañ sêngônñ nan, ñakatam auc gebe têtêc Juda. Go Jesu jakêkô êsêac ñaluñgeñ ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Biñmalô êndêñ amac.”
²⁰ Kêsôm biñ tonañ su, go kêtôc lêma to nê bi gêdêñ êsêac. Tec ñacsenjomi têntac ñajam kêsâ gebe sêlic Apômtau. ²¹ Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac kêtiam gebe “Biñmalô êndêñ amac, aê jasakiñ amac amboac Tamoc kêsakiñ aê.” ²² Kasôm biñ tonañ su, go gêju awajaô kêpi êsêac ma kêsôm gebe “Akôc Njalau Dabuñ êwac.” ²³ Embe asuc launêñ sec ôkwi, oc ênaña, ma embe aê tôn, oc gacgeñ ênêc êsêacña.”

Jesu agêc Tom

²⁴ Gêdêñ tañ Jesu mêngeoc tau lasê nan, êsêac 12 nêñ teñ, Tom, tañ sêsam eñ gebe Ôlinbôm nan, gêmoa gêwiñ êsêac atom. ²⁵ Tec ñacsenjomi ñagêdô sêjac miñ gêdêñ eñ gebe “Aêac alic Apômtau su.” Ma eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê embe jalic bêlêm ñamala, tañ gêc ênê lêma nan atom, ma embe jakêñ lemoclatu êsêp bêlêm ñamala atom, ma embe jakêñ lemoc êsô ênê bi atom, oc jakêñ êwiñ atomanô.”

²⁶ Ñabêc 8 gêjaña acgom, go ñacsenjomi sêngônñ balêm kêtiam ma Tom gêwiñ êsêac. Ac sêlai katam auc sêngônñ, ma Jesu jakêkô êsêac ñaluñgeñ, go kêsôm gebe “Biñmalô êndêñ amac.” ²⁷ Ma kêsôm gêdêñ Tom gebe “Ôkêñ Iêmamlatu ênsac tecenec ma ôlic lemoc ma ôkêñ lêmam êsô ñoc bi ec têmtac lulu atom, ôkêñ êwiñgeñ.” ²⁸ Tec Tom gêjô eñ awa gebe “O ñoc Apômtau to êôc Anôtô.” ²⁹ Ma Jesu kêsôm gêdêñ eñ gebe “Aôm kôkêñ gêwiñ kêtû gôlic aêña

me. Aê aoc êôc êsêac, tañ sêlic ñanô atom ma sêkênj êwiñ.”

Joan keto buku tonec kêtú ñam amboac ondocña

³⁰Jesu gêgôm gêñtalô gwalêkiñ nê ñacsenomi sêlic, mago teto samob tomalagenj kêsêp buku tonec atom. ³¹Teto tonanjenj gebe akênj êwiñ Jesu, gebe Kilisi tau, Anôtônê Latu enj, ma akênj êwiñ gebe anjônj matem jali êtu ênê ñaêña.

21

Jesu geoc tau lasê gêdênj ñacsenomi 7

¹ Tonanjenj su, go Jesu geoc tau lasê gêdênj nê ñacsenomi kêtiam anja bugêjactonj Tiberianja, ma ñamiñ tau tonec. ² Simon Petere agêc Tom, tañ sêsam enj gebe Ôlinbôm nanj, ma Natanael anja Kana Galilalianja, ma Sebedai latuagêc to ñacsenomi ñagêdô nênj luagêc, ac sênjônj sêwiñ taun. ³ Ma Simon Petere kêsôm gêdênj êsêac gebe “Aê jana jansom i.” Tec êsêac sêsôm gêdênj enj gebe “Aêac awiñ aôm.” Ac sêsa jasêpi wanjenj ma gêdênj gêbêc tonanjenj têtáp i tañ sa atom. ⁴ Gêdênj gelenmata, go Jesu kêkô ambêô ma nê ñacsenomi sêjala enj gebe Jesu nec atom. ⁵ Tec Jesu kêsôm gêdênj êsêac gebe “Napalêac, amacnêm gêñ taniñña tañj gêc me masi.” Ma êsêac sêjô enj awa gebe “Masi.” ⁶ Go kêsôm gêdênj êsêac gebe “Au wasanjenj êsêp wanjenj ñalêsijn, tañ kêsî anônja nanjenj, ma oc atap ñanô sa.” Sêu kêsêp gêja ma sebe sênám jaônjenj êpi êmênjenj e sêgôm jageo gebe i taêsam gêwê. ⁷ Ma ñacsenom tañ Jesu têtac gêwiñ enjenj nanjenj, kêsôm gêdênj Petere gebe “Op, Apômtaugoc.” Simon Petere gêñjô gebe Apômtau, tec kêkwa tau auc ña nê ñakwê, tañ kêkôc su gêc nanjenj, ma gêu tau

kêsêp bu gêja. ⁸ Nacsenomi nageêdô towanjen sêpoac jaban bau amboac tasaka nasawa êtôm 50, tec sêjam jaôn wasan toigen kêpi bau gêja. ⁹ Jasêsô bau e sêlic ja kêsâ ma i to mo kêsâ gêwiñ. ¹⁰ Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Akôc i, tan galoc alô nan, nageêdô amên.” ¹¹ Tec Simon Petere kêpi wan gêja ma gêjam jaôn wasan, tan i kapôên 153 sêwê e tonoma nan, kêpi bau gêja, mago wasan gêngic atom. ¹² Go Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Amên, anin gên bêbêcña acgom.” Nacsenomi samob têtêc tauñ e nên ten katu kênac en gebe “Aôm asa,” nec atom. Êsêac sêjala ençac gebe en Apômtau. ¹³ Go Jesu kêkôc mo jakêkên gêdên êsêac ma i amboac tonanjen. ¹⁴ Jesu gêdi sa anga nacmatênên ma geoc tau lasê gêdên nê nacsenomi kêtû dim têtêacña tonan.

Jesu agêc Petere

¹⁵ Sen gên su, go Jesu kêsôm gêdên Simon Petere gebe “Joan latu Simon, aôm têtmac gêwiñ aê kêtêlêc êsêac tônê su me masi.” Tec Simon gêjô en awa gebe “Aec, Apômtau, aôm kôjala gebe aênoc nalêlôm gêwiñ aôm. “Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ojop aênoc domba nalatu.” ¹⁶ Go Jesu kêtû kênac en kêtiam kêtû dim luagêc gebe “Joan latu Simon, aôm têtmac gêwiñ aê me masi.” Tec Simon gêiôc gêdên Jesu gebe “Aec, Apômtau, aôm kôjalagac gebe aênoc nalêlôm gêwiñ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdên en gebe “Ojop aênoc domba.” ¹⁷ Go kêtû kênac en kêtû dim têtêac gebe “Joan latu Simon, aômnêm nalêlôm gêwiñ aê me masi.” Tec Peterenê nalêlôm nawapac kêsâ, gebe kêtû kênac en katu dim têtêac gebe “Aômnêm nalêlôm gêwiñ aê me masi,” ma kêsôm gêdên en gebe “Apômtau, aôm kôjala gên

samob, aôm kôjala gebe ñoc ñalêlôm gêwiñ aôm.” Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Ojop aêñoc domba. ¹⁸ Biññanô, aê jasôm tobiññanôgenj êndêñ aôm gebe Aôm ñapalêgenj, tec taôm kôjandiñ nêñ ômbiñkap ma kôsêlêñ gôja gamêñ, tañ gobe ôna nañ. Ma embe otu ñac lañgwa, oc ôlam lêmam ma teñ êjandiñ aômñêñ ômbiñkap ma êwê aôm ôna gamêñ, tañ taôm godec gebe ôna atom nañ.” ¹⁹ Jesu kêsôm biñ tonañ gebe êtôc Peterene lêñ êmac êndu ma êwaka Anôtônê ñawasi saña. Kêsôm biñ tonañ su ma keten enj gebe “Ôndañguc aê.”

Jesu agêc ñacsenjom, tañ enj têtac gêwiñ nañ

²⁰ Petere kêkac tau ôkwi e gêlic ñacsenjom, tañ Jesu têtac gêwiñ enj nañ kêdaguc. Gêdêñ êsêac senj Pasa ma enj gêc kêsi Jesuña ma kêsôm gebe “Apômtau, asa oc eoc aôm lasê.” ²¹ Tec Petere gêlic enj e kêsôm gêdêñ Jesu gebe “Apômtau, ma ñac tônê oc amboac ondoc.” ²² Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Aê embe têtac teñ gebe enj êmoa e jamu jamêñ, nañ oc aômñêñ biñ me. Aôm tec ôndañguc aêgenj.” ²³ Amboac tonañ biñ tonec kêsa gêdêñ lasitêwai ñagêdô gêja gebe Ñacsenjom tônê oc êmac êndu atom. Jesu kêsôm ñalô tonec gebe “Enj êmac êndu atom” nec atom. Enj kêsôm tagenj tonec gebe “Aê embe têtac teñ gebe enj êmoa e jamu jamêñ, nañ oc aômñêñ biñ me.”

²⁴ Ñacsenjom tonec tec gêwa biñ tau ñai ñam sa ma keto biñ tau ma aêac ajala gebe biñ, tañ gêwa sa nañ biññanô.

²⁵ Jesu gêgôm gêñ ñanô ñagêdô gwalêkiñ gêwiñ. Aê taêc gêjam gebe êsêac embe sêwa samob sa

tomalagen ma teto, oc êsêp papia taêsam e ênam
nom aucgên.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb